

† Kralj Edward VII.

Angleški kralj Edward VII. je v minoli noči ob 11:45 mirno zaspal. Njegova bolezen je bila le kratka in umrl je za pljučnico.

Malo pred svojo smrtjo je še dejal: "Sedaj vem, da prihaja konec, povejte kraljici".

NOVI KRALJ SE IMENUJE GEORGE V.

Njegov prvi kraljevi čin je bil, da je obvestil Lord-Mayorja v Londonu o smrti svojega očeta.

NEKOLIKO IZ ŽIVLJENJA POKOJNEGA KRALJA.

London, 7. maja. Kralj Edward VII. je v minoli noči ob 11:45 po kratki boleznici, ki je trajala jedva tri dni, umrl. Njegovi serti je prisostvovala kraljica Aleksandra zajedno s princem Waleskim in njegovo ženo, oziroma novim kraljem in novo kraljico. Prisotni so bili tudi razni drugi člani kraljeve rodbine. Pokojni kralj je bil star 69 let. Njegova smrt je bila povsem mirna. Njegov grob je bil postavljen v Biarritz v Franciji. Bolan je bil le tri dni in sicer za pljučnico.

Zdravniki, ki so bili neprestano pri kralju, niso uradoma naznanili o njegovi smrti. Tako, ko je kralj umrl, je prišel Waleski glasom ustave postal kralj Velike Britanske. Novi kralj si bode dal ime George V. Njegovo prvo bode kot kralj je bilo, da je o smrti svojega očeta uradoma naznanil Lord-Mayorju mesta London, kakor je to v Angliji takim povodom vedno običaj. Novi kralj položi uradno kraljevsko prisego danes popoldne ob 2. uri.

Takom dneva so kraljevi zdravniki izdali več buletinov, kateri vsi so se glasili neugodno.

Včerajšnja poročila o kraljevi bolezni so se glasila: London, 6. maja. Kralj Edward je večer zbolel za bronhijalnim katarom in dasiravno se je pričel takoj zdraviti, se danes slabše počuti, kakor včeraj. Danes zjutraj je bilo njegovo stanje tako slabo, da so pozvali pet najboljših angleških zdravnikov v palačo Buckingham. Vsed kraljeve bolezni je v političnih in trgovskih krogih opaziti nekoliko vznemirjenosti.

Dasiravno trdijo zdravniki, da je kralj zbolel za bronhijalnim katarom, se splošno trdi, da ima pljučnico, tako, da mu preti najbrže smrt. Kraljica se je vrnila iz kontinenta v Anglijo. Policija je dobila nalogo, da mora skrbeti za to, da bode krog palače vladal mir in da pride na ulice v bližini palače po možnosti malo vozov. Ker je kralj že star in ker so je zadnje tedne sploh slabo počutil, se iz tega sklepa, da ne bode več okreval.

Takom zadnjih ur je nekoliko članov kraljeve rodbine obiskalo kralja v njegovi sobi, toda zdravniki niso nikomur pustili ostati v sobi več, kakor le par minut. Le kraljica Aleksandra je skoraj vedno kraj kraljeve postelje.

Kralj Edward se je vrnil v London minolo sredo in sicer iz Biarritza v Franciji. Takoj na to so vsi opazili, da na tamošnji zrak ni mnogo koristil, kajti njegovo zdravje se ni popravilo.

Včeraj popoldne je počel kralj k sebi kraljico Aleksandro, kateri je dejal, da se mu bliža konec in da je prepričan, da je po svojih močeh vedno vse v reda opravil in izvršil svoje dolžnosti. Predno je dal pozvati kraljico, je dejal zdravnikom: "Sedaj vem, da prihaja konec, pokličite kraljico."

Pokojni kralj je bil rojen dne 9. novembra 1841 in je postal angleški kralj dne 22. januarja 1901, oziroma po smrti svoje matere kraljice Viktorije.

Kot prine Waleski (ta priimek ima vsaki prestolonaslednik V-like Britanske), je živel vedno veselo in v njegovi okolici ni nikdar vlada žalost. V Parizu je bil splošno znan in sicer vedno le med veseljaki. V Parizu, kakor tudi v Londonu se je njegovo ime imenovalo pri raznih skandalih, katerih eden je bil celo tak, da je moral leta 1890 nastopiti kot pričča pred sodiščem. Pri igri baccarat je bil pokojni kralj, ko je bil še prine Waleski, za bankirja. Nekteri igralci so potem pričeli očitati Sir William Gordon Cummingu, da igra napačno in vsled tega je Cumming tožil radi žaljenja. Pri tej obravnavi je moral pokojni Edward nastopiti kot pričča.

Angleški parlament je večkrat poplačal dolgove pokojnika, ko je bil še prestolonaslednik, kajti kraljica Viktorija ni hotela poplačati velikanske dolgove svojega sina.

Skoraj do svojega konca je angleški kralj vedno prisostvoval konjskim dirkam v Epsom in Doncasterju. Predno je postal kralj, je bil tudi redni gost pri dirkah na Longchamps.

Pokojnik je bil skrajno spreten politik in tekmozadnih let je takorekoč on vodil vso svetovno politiko. Za časa njegovega vladanja je prišlo do prijateljstva med Anglijo in Rusijo, dasiravno je bilo to pred leti smatrati za nemogoče. Potoval je mnogo in tako se mu je posrečilo Nemčijo in njeno zavezništvo Avstrijo skoraj popolnoma izolirati, dočim je Anglija sklenila zvezo z Francijo, Rusijo, Italijo, Japonsko, Španjo in Portugal-sko.

Washington, D. C., 7. maja. Predsednik Taft je poslal kraljici vdovi Aleksandri daljšo brozjavko v znak sočutja vsega našega ljudstva povodom smrti kralja Edwarda. — Zajedno je tudi zvezini tajnik Knox brozjavno naročil našemu poslanstvu v Angliji, naj izreče v imenu našega ljudstva Angliji, oziroma Angleškemu parlamentu in angleški vladi iskreno sočutje.

Za volitve na Ogrskem.

Dnaj, 7. maja. Cesar Fran Josip je sprejel v avdienci ogrskega ministrskega predsednika Khuen Heder-varyja, ter odobril njegov predlog, vsled kterega naj se vrše volitve v ogrski parlament od 1. do 10. junija. Isto je privolil Fran Josip v predlog, vsled kterega naj se zasedanje novega državnega zbora prične dne 21. junija.

15 let stari deček na večala.

De Land, Fla., 7. maja. Tukaj so včeraj obesili 15 let starega dečka Irving Hanchetta iz Connecticuta, kateri je dne 12. januarja umoril 13 let staro Cleve Tedderjevo. Na truplu nesrečne deklice so našli na 100 vbojiljav.

Pokojni angleški kralj Edward VII. in kraljica Aleksandra.

Iz delavskih krogov. Štrajki in brezdelnost.

Železniški nakladalci v Chicagu, Ill., so glasovali, naj li prično s štrajkom ali ne; štrajkalo bode na tisoče nakladalcev pri 23 železnicah.

ŠTRAJK V TOVARNI LOKOMOTIV V SCHENECTADY, N. Y.

Mnogo delavcev tovarne za ure od Waltham Watch Co. brez dela. — Konec štrajka železničarjev v Columbus, O. — Predilci in tkalci.

Chicago, Ill., 6. maja. Včeraj zvečer so železniški nakladalci, ki delajo pri 23 različnih železnicah, pričeli z glasovanjem, da tako doženo, naj li štrajkajo ali ne, da si na ta način izposlušajo desettodstotno povisanje plače. Železnice so predlagale, da se zadeva poravnava potom posebnega razsodišča in tako se je 3000 nakladalcev danes vrnilo na delo. Dve železnici, oziroma Chicago Great Western in Rock Island sta privolili v vse zahteve delavcev.

Schenectady, N. Y., 6. maja. V tukajšnji veliki tovarni lokomotiv je pričelo 500 vslužbencev s štrajkom, ker podjetje ni hotelo zopet nastavitvi nekoga oslavljenega modelirja, kterega je vodstvo baje vsled pija-nosti odslavilo.

Boston, Mass., 6. maja. Do 25. junija bode moralo 3500 delavcev tovarne za ure Waltham Watch Co. počivati. Z delom se bode prenehalo 30. junija. Od decembra naprej je bila tovarna že petkrat zaprta, ker se je v tovarni več izdelalo, kakor se je zamoglo prodati. Nedavno se je tudi naznanilo, da ljudje sedaj vsled druginje živijo ne kupujejo ure.

Columbus, Ohio, 6. maja. Štrajkujoči vslužbeni tukajšnjih uličnih železnice so sklenili, da se zadovoljijo s predlogom mestnega mayorja, kateri je predlagal, da vzame družba štiri oslavljenega vslužbenca zopet na delo.

SATIRA O DRAGINJI MESA.

Jetnik državnih zaporov v Sing Singu prosi, da se ga prestavi v kake druge zapore, ker v Sing Singu dajejo jetnikom preveč mesa.

Charles Barry, ki je zaprt v državnih zaporih v Sing Singu radi tatvine, katero je izvršil leta 1908, je postal vegetarijanec in je sedaj po svojem odvetniku naprosil, da se ga prestavi kam drugam v zapore, oziroma tje, kjer jetnikom ne dajejo toliko mesne hrane, kakor v Sing Singu. Glavna hrana v Sing Singu je namreč meso in jetniki dobivajo običajno po dvakrat na dan mesno hrano. — Barry je star že 60 let in tako trdi, da je mesna hrana njegovemu zdravju škodljiva. — Njegovo prošnjo so odklonili, kajti bil je obsojen, da mora svojo kazen prestati v Sing Singu in sodba se ne more spremeniti.

Držni roparji.

Newell, W. Va., 6. maja. Včeraj rano zjutraj so prišli štiri zakrinski roparji v pisarno North American Manufacturing Co. in z dinamitom razstrelili blagajno, v kateri so pa našli le dvajset dolarjev. Poleg tega denarja so odnesli tudi nekoliko vrednostnih listin in hipotek. — Vsled roparskega napada je zavladala med vsem prebivalstvom velika razburjenost. Mešani so sicer pričeli roparje zasledovati, toda slednji so na svoje zasledovalce streljali, tako, da so morali zasledovalci ostaviti svoj namen. Roparji so odšli na kolodvor v East Liverpoolu, kjer so najbrže poskakali na kak tovorni vlak.

Emil Winters, predsednik Workingmen's Savings & Trust Co., ki je tudi obdolžen, da je slajal mestnim očetom podkupnino, je naznanil sodišču, da je bolan na možganih. Nedavno je dejal, da je nedolžen in dasiravno je obdolžen, je dal nekemu občinskemu svetovalecu \$20.000 podkupnino, trdi, da tega ni nikdar storil. Njegov čin je pa povsem dokazan, tako, da mu tudi bolezen v mož-ganih ne bode mnogo pomagala. O-bravnava proti njemu bi se morala pričeti dne 14. maja, in imenovanega dne bi moral biti tudi obsojen, ker je pa prosil, da se obravnava preloži do septembra, da bode tako zamogel potovati v Karlovi Vani na Češko, se je njegovi prošnji ugodilo, toda sodišče za je stavilo pod \$50.000 jamčevine. Sledujo je položil in sedaj zamore potovati na Češko, da si ozdravi možgane.

Pittsburški grafterji. Na višku škandala.

Grafterški škandal v Pittsburgu je dosegel svojo višino. Bankirja Wintersa je stavilo sodišče pod \$50.000 jamčevine. Predsednik Workingmen's Savings & Trust Co.

IZGOVOR, DA JE BOLAN NA MOŽGANIH.

Vsled tega mu bode sodišče dovolilo, da se obravnava preloži do septembra, da zamore obtoženec v Karlove Vane na Češko.

Pittsburg, Pa., 6. maja. Dvojna porota se sedaj posvetuje o zadevi bivšega mestnega svetovaleca A. V. Simona in sedanega mestnega očeta T. J. Morana. Nječna porota se pa ni zamogla tekom včerajšnjega dneva zjediniti glede krivde: in tako so morali porotniki ostati tudi po noči pri sodišču.

Emil Winters, predsednik Workingmen's Savings & Trust Co., ki je tudi obdolžen, da je slajal mestnim očetom podkupnino, je naznanil sodišču, da je bolan na možganih. Nedavno je dejal, da je nedolžen in dasiravno je obdolžen, je dal nekemu občinskemu svetovalecu \$20.000 podkupnino, trdi, da tega ni nikdar storil. Njegov čin je pa povsem dokazan, tako, da mu tudi bolezen v mož-ganih ne bode mnogo pomagala. O-bravnava proti njemu bi se morala pričeti dne 14. maja, in imenovanega dne bi moral biti tudi obsojen, ker je pa prosil, da se obravnava preloži do septembra, da bode tako zamogel potovati v Karlovi Vani na Češko, se je njegovi prošnji ugodilo, toda sodišče za je stavilo pod \$50.000 jamčevine. Sledujo je položil in sedaj zamore potovati na Češko, da si ozdravi možgane.

1000 ljudi mrtvih. Potres v Costa Riki.

Dasiravno se je mislilo, da so prva poročila o potresu v Costa Riki pretirana, se je sedaj dognalo, da je več ljudi ubitih, kakor se je včeraj javilo.

NAD ŠTIRI TISOČ LJUDI NEVARNO RANJENIH.

Mnogo prebivalstva je ostalo brez domovja in prišli so ob vse, kar so imeli. — Poročila iz dežele še vedno ne prihajajo redno.

Puerto Limon, Costa Rica, 6. maja. Glasom najnovejših poročil iz razdejane mesta Cartago je moralo vsled potresa umreti najmanj tisoč ljudi, ločim jih je 4500 ranjenih in na tisoče brez domovja. Razdejana so 4 mesta skoraj popolnoma. Mesto Cartago, oziroma prejšnje glavno mesto, je v razvalinah, in sicer že v sedmič od svojega obstanka nadalje.

V Srednji Ameriki traja potres že tri dni skoraj neprestano in tudi danes se potresni sunki nadaljujejo, dasiravno niso več tako jaki, kakor so bili zadnje dneve.

Mesti Paraiso, osem milj iztočno od Cartaga, in Orosi, 20 milj jugo-iztočno od imenovanega mesta, sta tudi razdejani. Vulkana Turialba in Irazu sta pričela delovati z vso silo in v kratkem je pričakovati izbruh lave in ognja. Med prebivalstvom v osrednjih in severnih pokrajinah republike vlada nepopisna panika in vse delo počiva. Železniški promet med tukajšnjim mestom in severom je popolnoma ustavljen, kajti proge so deloma poškodovane, deloma pa razdejane. Tudi vsa brozjavna zveza je razdejana.

Dasiravno je moralo mesto Cartago vsled potresa največ pretrati, se je potres raztegal 200 milj daleč, tako, da segajo njegovi učinki celo v republiko Nicaragua. Mesta ob reki San Juan, ki se vije blizo meje med Costa Riko in Nicarrago, so vsa čutila potres. Seli, ki so prišli v Greytown ali San Juan del Sur, naznanjajo, da je potres napravil velikansko škodo v San José, Castillo Viejo in Ochoa. Vsa tamošnja dolina je opuščena in celo tok reke se je premeni. Prebivalstvo v Cartagu je nepopisno zbegano in pri vsakem novem sunku pride zopet do panike. V mestu in okolici je slišati neprestano kričanje prestrašenih ljudi. Ko so ljudje bežali iz hiš na ulice, so se hiše že podirale in le nekteri so se rešili, ne da bi se jim kaj žalega pripetilo. V San José so poslali prošnje za pomoč in tudi v glavna mesta vseh srednjameriških republik so odpotovali posebni seli, da nabavijo za prebivalstvo potrebno pomoč.

Iz ječ je ušlo mnogo tatov in morilec in slednji sedaj plenijo po deželi, tako, da ni nihče varen pred njimi. Oblasti so vsled tega proglasile preki sod. Policija in vojaštvo le težavno vzdržuje mir in red.

Iz San José se je napotilo v Cartago na tisoče ljudi, da pomagajo tamošnjemu prebivalstvu, zlasti pa ranjenecem. Tje se je poslalo obilo hrane, obleke in zdravil. Tudi vse bolniške postrežnice in zdravniki iz San José so odpotovali na lice mesta, da po svojih močeh pomagajo prebivalstvu.

Predsednik republike bode te dni izdal proklamacijo, s katero bode pozval prebivalstvo Costa Rike in ostala srednjameriške republike na pomoč nesrečnemu prebivalstvu.

Dve uri potem, ko se je pripetil velik potresni sunek, so videli ljudje velikanški meteor, ki je letel nad nicaragujsko-ostariško mejo. Za njim je ostajal svetel rep. Vsled meteorja je nastal med prebivalstvom velikanski strah.

Glasom današnjih poročil je bilo potres čutili skoraj v vseh srednjameriških republikah.

ZA VSEBINO TUJH OGLASOV NI ODGOVORNO NE UPRAVNIŠTVO NE UREDNIŠTVO.

Washingtonske novosti. Poslovanje kongresa.

V zastopniški zbornici so zopet pričeli s posvetovanjem o vladnem železniškem predlogu. — Vloženi amendmenti in glasovanja.

ISTI PREDLOG V ZVEZINEM SENATU.

Naknadna dovolitev za preiskovanje prevar potom carine za uvoz sladkorja; potrebuje se še \$50.000.

Washington, 6. maja. Zastopniška zbornica se je včeraj skoraj ves dan bavila z vladnim železniškim predlogom, kajti razni zastopniki so vložili več amendantov za ta predlog in o teh pridodatkih se je potem glasovalo. Med sprejetimi pridodatki je bil tudi oni, kterega je vložil zastopnik Knowland (Cal.) in ki določa, da železnica, ki zniža vozarino, ker se jej dela z vodnim prometom konkurenca, vozarino ne sme zopet povisati, ako meddržavna prometna komisija ne pride do prepričanja, da je nameravano povisanje vozniš cen ni iskati v dejstvu, da je vodna konkurenca že uničena. V torek bode ta predlog baje definitivno rešen.

Tudi v senatu so se nekaj časa bavili z železniškim predlogom, kterega so pa potem odložili. Senator Dixon je izrazil željo, naj se vsakega republikanec ne imenuje insurgent, ako se popolnoma ne strinja z mnenjem takozvanih regularnih republikancev, kajti tudi regularni republikanci so pripravljeno združiti se vsaki čas z demokrati, ako uvidijo, da je to splošno koristno.

Kongres bode dovolil \$50.000 v svrhu nadaljevanja preiskav varanja zvezine vlade po sladkornem trstu, kateri je vlado varal na ta način, da je imel napačne tehtnice in da je tako plačeval manjšo carino, kakor bi moral.

Danes je obiskal generalni pravnik Wickersham dovolitveni odsek in naznanil, da namerava nadaljevati s tozadevnimi preiskovanji. Dosedaj je vlada dobila \$3.500.000 nazaj od one svote, za katero je sladkorni trust vlado prevaril. Prezare so pa naravno večje, kakor je imenovana svota. American Sugar Co. je dosedaj plačala \$2.135.000, Arbuckles 695.000 dolarjev in National Sugar Refining Co. \$604.000.

Nezgodna na železnici.

Little Rock, Mo., 5. maja. Semkaj se poroča, da sta pri Hillardu, Mo., skupaj zadelo dva osobna vlaka Iron Mountain železnice in da sta bila pri tem ubita oba strojevodja. Vseh skupaj je bilo pet osob ubitih, dočim jih je nekoliko nevarno ranjenih. Med ranjeni so tudi trije ekspresni klerki.

Rojakom na znanje.

Rojakom širom Amerike, kateri imajo opraviti z naseljskimi oblastmi, oziroma z dobavo svojcev iz Evrope v Združene države, kakor tudi one, kateri bi se morla muditi par dni v New Yorku po opravkih, opozarjamo na SLOVANSKO NASELJSKO DRUŠTVO, 436 W. 23. St. New York.

To društvo, ki je ustanovljeno izključno za pomoč Slovanom v Ameriki in ki je tekom svojega obstanka doseglo med Američani največji ugled, ker ne dobiva od kake evropske vlade podpore, izposluje vsakomur drage volje vse potrebno pri naseljski oblasti. Ako ima toraj kdo kaj opraviti z navedenimi oblastmi, naj zaupno piše v slovenskem jeziku Slovanskemu društvu na navedeni naslov in prepričan naj bode, da se bode njegova želja takoj uvaževala in da se bode vse potrebno v njegovo prid izvrglo. V odboru tega društva sta Slovence Frank Sakser in V. Valja-vcc, ktera se bode ta pobrigala z vso vmeno za vsak pojedini slučaj, v kterem se bode šlo za Slovence.

Uredništvo.

Cena vožnja.

Parnik od Austro-Americana prog "ARGENTINA" odplaje dne 18. maja.

is New Yorka v Trst in Beke. S tem parnikom dosepejo Slovence in Hrvati najhitreje v svoj rojstni kraj.

Vožnja stane is New Yorka do:
Trata ali Beke ..... \$5.00.
Do Ljubljane ..... \$35.00.
Do Zagreba ..... \$36.90.

Vožnje listke je dobiti pri Frank Sakser Co., 82 Cortlandt St., New York.

ROJAKI IN ROJAKINJE, RAZŠIRJAJTE NAJVEČJI SLOVANSKI DNEVNIK "GLAS NARODA".

Bojna ladija.

(Humoreska.)

Kakor hitro v kaki srednjeameriški državi, kakor sedaj v Nicaragi, izbukne revolucija — kar itak ni nič rešilkega — se moram domisliti do-rodka, katerega sem tam kaj doživljal, in ki se je tragično pričel, a smešno končal. Na Haiti je zopet enkrat nastala vojna, in armada podleglega revolucionarja se je razpršila na vse vetrove, ko je postala stvar resna in ko je prišlo topništvo. Neka četa teh divjih pustolovcev je taborila že dva dni v bližini največja skladišča, ki se je nahajalo na južnem obrežju pri Capes in gledala, ko smo izklaplali parnik s živili za naše in sodojenske skladišče. Zanimanje pustolovcev je postajalo še večje, ko smo spravili kakih sto sodov vina in drugih opojnih pijavk na suho. Prežele so stali okoli skladišča in poželjivo ogledovali vsak sol, ki je dospel s žolnom in izgubil na skladiščnem dvorišču. O polnoči je hotel govoriti z našim predstojnikom njihov početnik in ponudil je štiri gorle (okoli dva in pol dolarja) za velik sod kalifornijskega vina. Zagotavljal je, da njegovi tovariši ne premoreto večje svote, ker so premagani, in da je večina svoje uniformne in orožje že prodala zmagovalcem. Seveda je naš predstojnik kupčijo odklonil, in kapitan — tako se tam imenuje vsakteri podčastnik — se je slabe volje vrnil k svojim tovarišem.

Dasiravno se preje za tolpo ni nič bilo, so vendar začeli ljudje v skladiščni skrbiti, ko je nek domačin sporočil, da je vojske pristalnikoval pri pogovoru, da si hočejo sol vina pomesti s silo pištastih. Sedaj je dobila zadeva drugo lice. Naš predstojnik se je takoj napotil na parnik in kapitanu, ki mu je obljubil, da mu polje štiri oboježne proke, da bodo ponoči skladišče čuvali s pomočjo o-sončinskih nastavečev. Tako smo tudi popraviti ograjo okoli skladišča in jo preprežili z bočicami, da jo ne bi nikdo mogel preprežati. Postavili smo tudi stražo in spremenili noko sobo v pravo stražnico. Polnoč je že minila, in že smo midili, da smo vojake napačno sodili, ko se je začel glasen ropet in se pokazala v ograji velika odprtina. Takoj je hitelo vsa močta k vzroženemu mestu in pri laninem svitu je bilo videti, kako je tolpa z drevesnik deblo polirala ograjo. Treba je bilo hitro ravnati, ker že naslednji sunek bi lahko ograjo počel. Ustrelili smo petkrat, nakar so vojaki pobegnili. Dva strela sta zadela.

Na tak sprejem pustolovci niso bili pripravljeni. Skrili so se v grmjevcu ter pustili enega na mestu, medtem ko so druga vlekli seboj. Da pa ni so vsi pušk prodali zmagovalcem, smo se prepričali, ko je eden naših pogledal skozi ograjo in mu je izstreljena kroglica predrla klobut. Tudi gorena okna skladišča so trpela vesle strelce, druga pa ni bilo nikake druge škode.

Ko se je zanimalo, je zapovedal predstojnik, naj mladi domačin, ki je pustolovec že enkrat pristalnikoval, zajezli konja in se odpravljajo v Capes, kjer bodo dobili od vlade pomoč. Kako neumno! Ker komaj se je pokazal izza ograje, so kroglice usarile njegovega konja, sam pa se je komaj rešil za ograjo. Sedaj smo bili v stiski. V skladišču nismo mogli pogrešati nobenega moža, zraven tega pa tudi ni nikogar veselo, da bi se s pustolovec natančneje spoznali. Obkrogovanje skladišča se je pa moralo kmalu končati, da bi se moglo pričeti z delom na polju. V bližnji skladiščni raztreseno živeti domačini se radi roparjev niso upali blizu, v skladišču jih pa nismo mogli sprejeti, ker ni bilo prostora. A povečini parobroda je silil, da se kmalu odločimo, ker je hotel še dalje potovanje pred seboj.

Druga noč je pretekla kakor prva: lopovi so hoteli preplezati ograjo, a strelci so jih podušili, da smo na straži. Če je bil kdo zadet, nismo mogli ugotoviti, ker je sovačnik vedno z največjo naglico izginil. Drugi dan smo imeli bojno posvetovanje, in bali smo se že, da nevspešno, ko je najznanij krmar parobroda, ki je prejšnji služil pri ameriški mornarici, nek predlog. Izjavil je, da se haitski vojaški bojnih ladij jako bojijo, in ko ga je nekaj naših smešljajev pogledalo, ker so se povpraševali, kje naj dobimo bojno ladijo, se je samo prekanjano smešljajev in prosil, naj ga pustimo, da bode že pravo ukrenil. Bojna ladija bode prišla, in mi v skladišču naj, kakor hitro se prične streljanje, zaenema kričati in močno streljati. To bode zaostovalo.

Nekaj se jih pri krmarjevem govoru ni moglo ubraniti smeha in vprašali so ga, če je mogoče veliko zajuterkoval in če se more iz sardinskih škatelej in vinskih sodov nargadij to-pove, in če je mogoče s Hobbassimi in gnjami streljati. A krmar se za taka dvaganja ni zmenil ter šel s predstojnikom v njegovo zasebno pisarno, da

bi se pogovorila. Kakor je bilo videti, je želel, da drugi ne bi vedeli za njegovo skrivnost.

Seveda smo bili vsi radovedni, kaj pride, a naši radovednosti ni nihče ustregel; videli smo samo, da se je od-peljal krmar kmalu po solnčnem za-hodu s žolnom k parniku; kmalu na-to je z velikim šumom dvignil sidro in odplaval v morje.

Pri noči strazi smo se menjavali a sovačnik se ni pokazal. Že smo mi-slili, da je uvidel, da ne bode z vinom nič, ko je okoli tretje ure zjutraj o-graja naenkrat na večih krajih zaplamtela. Bili smo preveč nepazljivi in lopovi so na indijanski način za-žgali plot. Ker nas je bilo premalo moč nismo mogli nišesar proti temu ukreniti. Varovali smo samo glavno skladišče pred požarom. V strahu smo si želeli jutra.

Ko se je zanimalo, smo seveda naj-priporočili na morje. A kaj smo videli? Na onem prostoru, kjer je bil včeraj usidran mali trgovski parnik, se je zibala na valovih velika ladija, s dvema jarboroma, dvema dimniko-vi in stolpom, iz katerega je grozeče gledal velik top. Hoteli smo iti po predstojnikov dahnogled, a ta ga je nekam zalobil, in tako smo morali prevladovati našo radovednost, kate-ra bojna ladija nam je prišla na po-moč. Ugibali smo vse mogoče, ko se je prikazala na sprednji jambori ameriška zastava. Kmahu na to je la-dija premenila svoj prostor, zavila v loku ter se potem usidrala zopet na prejšnjem mestu. Najpametnejši so govorili, da je krmar lahko obljubil pomoč bojne ladije; gotovo je vedel, la križa v bližini kaka ameriška top-niška, in to je poklical na pomoč.

Še smo se o tem pričkali, ko se je zablikal na ladiji strel. Kratak od-ros; Nato je zopet zagrmel strel, kateremu je sledilo budo prasketan-je na mestu, kjer so prejšnji dan pustoloveci taborili. Začelo se je veliko upijte, in videli smo, kako se je tuintant prikazal med grmjevcem kak vojak ter se podal v divji beg. Sledi-la sta še dva strela, potem je kanoa-pada prenehala, in kmalu zatem je hitel krmar, ki je prejšnji večer tako skrivnostno obiskal parnik, proti skladišču. Obisali smo ga z vprašan-ji, on se je pa samo muzal in menil: "Možarkarjem smo za vedno pregnali poželenje do tuje lastnine in mi-slim, da se več ne vrnejo."

Sedaj so vsi hoteli na skladiščno plo-skato streho in gledali proti bojni la-diji. Bila je še vedno na istem mestu, tola pravkar je od nje odinil maj-hen čoln, z katerim je sedelo več o-seb. Ko je prišel do obrežja, je sko-čil iz njega kapitan s tremi mornarji, vsi oboježeni do zob. Kapitan je smešljajev stresel predstojniko roko. "Vidite," so nekateri rekali, "sam je šel po bojno ladijo."

Pol ure pozneje so me poklicali v zasebno predstojnikovo pisarno, v ka-terji sta bila tudi kapitan in krmar v najboljšem razpoloženju. Predstojnik mi je rekel: "Ni nas rešila nikaka bojnina ladija, ampak zvižaja in pre-kanjnost teh dveh mož," pri čemur je pokazal na krmarja in kapitana. "Kako sta to storila, se seveda ne smemo izdati. Ker pa znate vi molčati, kar ste že mnogokrat dokazali, si lahko prevaro pogledate."

Kmalu nato sem se peljal s pred-stojnikom in kapitanom k ladiji. Ven-dar čudno! Čim bolj smo se bližali, tem čudneje je bojna ladija izgledala, in končno sem celo mogel skozi o-ba konec pogledati. Bila ni vojna ladi-ja, ki nam je prinesla rešitev, ampak stari, mali kupčijski parnik, ki je pri-peljal toli priljubljene vinske sode. Kapitan in krmar sta s pomočjo mor-narjev iz lat in platna podaljšala pa-robrod, postavila dva jambora in ste-sala dva dimnika. Pravi dimnik pa je moral služiti plemenitejšemu namenu: vzela sta ga stran in ga položila na leseno podlogo. Predstavljaj je "top". Okoli njega pa so vseče roke, istakot iz lat in platna zgradile nekaj stolp, iz katerega je top grozeče molil.

Kako smo se smejali, ko smo v bližini gledali ta okras! V tem so se nam tudi mornarji pridružili. Razre-šiti se je moralo še vprašanje, na kak način so privedli kanozad. Iz dim-nika se vendar ne more izstreliti gran-nat, in granate so prav gotovo prak-sketale med lopovi. Gotovo, granate! Mornarji so si namreč tako pomagali: ko so ustrelili na parniku iz možnar-ja, so možnar tako postavili za dim-nik, da se je vlekli dim skozi njega, kar je izgledalo prav tako, kakor bi bilo iz njega izstreljeno. Na suhem pa je krmar skrbel za ušinek strela. Na-polnil je več konservnih škatljje s spodobnikov, raketa mi in železnimi drobeci, ter jih prevedel s zažigalno nitjo. S temi "granatami" se je po-noči, ko se je vrnil s krova, priplazil k taborišču lopovov in tam poiskal skrivališče za gostim grmovjem. Prvi strel na parniku je bil znamenje za njega, naj zapali zažigalno vrvi. Kma-lu pa drugemu strelcu je počila prva bomba, za to druga in tretja. V sled-velikanskega dima in okoli letečih železnih drobecov so roparji mislili, da je bil nanje ustreljeno z granatami in bežali so, kar se je dalo.

To je bila skrivnost bojne ladije, in to skrivnost smo skrbno čuvali. Razan predstojnika in mene ni vedel nikdo v skladišču, komu imamo svo-je rešitev zahvaliti. Mornarji so tudi obljubili molčati in držali se besedo. Tako je prišlo, da je bilo v ameriških časopisih nekaj tednov pozneje po-ročilo, da je nekaj strelcev iz neke ameriške topničarke zadostovalo, po-gnati v beg četo premaganih haitskih vojakov.

Skopuhova škrinja.

Velika, okovana z železom, zaprta z močnimi zapahi in težko žabnicno, stoji že leta v plesnivem kotu pod-strešne sobe. Okrog nje se plazijo, na nji sedeva, na nji leži stari Timotej, Škrinja je njegova radost, njegova groč in njegov jetničar. Ona je, ki mu vliva življenje v mrkle oči, ona, ki mu daje moč, da se klanjajo vi-sočomerni častniki in uradniči star-ke v oguljenem kožuha, izhojenih šlebedrah. Ona je, ki privablja lepote-ice iz svojih krasnih dvoran pod niz-ko streho, ona obliva odurnega star-ka s tako prikupnostjo, da se doti-kajo nežne roke dobriknajče njegove-ga šestinastega lica, da se ozirajo najlepše oči ljubavjov in starea. Ob takih prilikah se heheče Timotej, od-bija surovo prošnje, poklone, dobril-kanje. Gospodar je on, stari Timo-tej, tej lahkomiselnih, prevzetni gos-podi, na svojih razkošnih veseljah, v svojih sijajnih palačah se tresejo pred starčkom v podstrešju . . .

V taki radosti požabi Timotej, da je škrinja njegova žena, da mu brani iz ozkega prostora v božji svet, v bo-žji hram. Saj ne more, ne sme nika-ter od velike oblastne. Pride Bogu posvečen dan. Vsa božji človek se preobleče, liti pred svete obraze, pri-žiga sveče, se klanja, prosi za rešit-ve duše. Tudi Timotej bi šel. Škrinja stoji v kotu. A kadar hoče starec ven, se jame gibati, širiti, se drsi za njim. In če stopi vendar na hodnik, se drsi škrinja do vrat, zvenjka, kliče, sva-ri: Prišli bodo — ne hodi! Ulomijo vrata, odpro moje telo, mi vzamejo zlato drobovje. Oropano te, starea bratni — ostani doma! — In ostal je. S tresočo roko je sprejel kruh iz rok nadležive sosedice Maruš in se kregal, da ga je oseparila, da preži vse svet na škodo siromaka starea. Vрил si je raj, sedel na škrinji in čakal, da pridejo, da se mu klanjajo: "Daj, očka Timotej Timotejevič! Reši me, dobronik ti naš!" "Nisem prinesel, očka Timotej, — potrpi go-lobček, oča ti naš!" — In skopuh ostri pogled, račun na prste . . . In blede lica oholih prosilcev. Solze! kdaj so omečile skopuha! Pa ne delajmo mu krivice. Hudo je Timoteju, ko muči božjega človeka — toda škrinja hoče tako. Prinega je včasih, da bi zapustil zatohli prostor, klicaj ljudi, ki se ženejo in gnetejo po uli-cah za kruhom. Klicaj bi jih, jim iz-ročil škrinjo z zlatim mačkom v nji, in umrl bi svobodno dušo, blagoslov-ljen . . . V takih hipih odpre okno, se ozre z višine na pisane strehe ma-tuške Moskve, na ljudi, ki gomazijo kot mravlje pod njim. In želja velika, silna se poloti starea po življenju in ljubezni, po milosti božji. Pa giblje se v škrinji . . . Tako votlo šumi v nji . . . Kaj si prazna, tovarišica moja draga, kaj te je oropala lakomna roka? — In naglo je pozabljeno vse drugo. Treščeta roka odpira žabnico, zapalje, odkriva plesnive canje na vrhu pritiska na skrito migalo. Od-skoči. — Kopejke, rublji, grivni, zlati, domačega in tujeja kova, dragi kamni v zlati zaponi se smejo Timo-teju. Iskre se mu oči, trepete telo v blaženosti, roke grabijo, kupčijo zlato, božajo dragulje. Kaj je vsa druga sreča proti tej! . . . Potrka plašno . . . Ah! Škrinja moja, če odla ali prinese — pomnoži se tvoj kras, ti prelepa . . .

"Dan Vstajenja. Po Moskvu zlatoglavci zvone zvonovi, praznično ob-čeni ljudje se objemljejo, se pozdrav-ljajo: "Kristus je vstal!" Končan je vsak prepri, očiščeno vsako srce, vse je oprano v krvi jagujeta vse se gnete v bleščeče cerkve.

Ob svoji linei stoji Timotej. Obril se je, saj je praznik. Pa ni prižgal luči pred obrazom Kazanske Bogoro-dice, si ni preskrbel pirigov, kolačev, ni počelil neprijaznega brloga. Vse to stane, stane . . . kje bi vzeli sirom-ak starea! Bog pozna njegovo rev-šino . . . Zdj hite v cerkev . . . Naj molijo popi in babe! Klanja in križa se ta goljufivi svet — a njemu, bednemu starčku, ne vrača izposoje-nega — se za miloščno ga prosi! Pogubi Bog binaveč! Takoj po prazni-kih izda kasne dolžnike pravici. Le-po Akulino, prevzetnega kupca Či-žagofa, drznega uradnika Bolešov. "Imam deco, smiluj se, gospodar!" pravi. A kaj so meni, bratec, mari-tvoja deca? "Žena je bolna, ni za zdravlja, ni za čaj — potrpi gos-podar, očka ti naš!" "A kaj je meni do tvoje žene, golobček? Dal sem ti denar, ti mi ga vmi z dogovorjenimi obrestmi, taka je božja in cesarska

pravica. Kaj si se ženi, bedak, če ne zoročel preživeti žene? Timotej se ni ženi in ni mu žal . . .

Ni mu žal? Zlato sije solnce na ku-pole cerkva. Po moškem vzdabu tre-selce zmagonosni glas vstajenja. Veselo vriska dečad, v tihni radosti se pozdravljajo odrasli. Zaupno si pri-povedujejo gorje prestane zime, vse-stanje mpe prihodnosti, roko v roki stopajo prijatelji in sorodniki v hram božji, v dom trpeh. Vse se obiskuje, vse se veseli le ti si sam, Timotej, stari skopuh, tebe ne ljubi nikdo, tebe preklinja svet . . . Ali ti ni žal, star-ec? Zdj bi šel lahko v spremstvu otrok in žene v cerkev — spofstovan, pozdravljan od vseh. Spomni se Ta-tjane!

Zaman se brani skopuh spominov. Prihajajo iz jasnega pomladnega dne na valovih velikonočnega zvonjenja: Dvoje oči uprih žalostno odvanj, dobrodušen bled obraz, slabotna niz-ka postava. "Kaj ti hočem Tatjana. Bolehava si. Stroške, samo stroške bi imel s teboj — ostani z Bogom." Tako ji je rekel in imel tudi prav. Slabotna si je iskala druge podpore . . . Postala je plen svoje slabos-ti . . . Bil je pozabil na njo. A včeraj se je privlekla blede senca k njemu. Teško mu je bilo spoznati v zgubljeni starki deklico, ki ga je ljubila v svo-ji mladosti. Vzrga se mu je k nogam, da rotila, da ji pomaga. Njene htere otroci strađajo, ne bodo imeli blago-slovijene krahna na dan Vstajenja. V temni kleti prebivajo, v pomanj-kanju in tipljenju. Ti lharviš, ti spravljajš Timotej, si koplješ greh na dušo. Pomagaj nedolžnim sirotam, stori sebi zaslužno delo . . . Pomar-jaj! Glej sam si zapuščen in brez o-skrbe pri vsem tvojem bogastvu. Pa-žiti da ti poravnam posteljo, ocedim sobo, prinesem veselja Vstajenja . . .

Tako je prosila. In hipoma je vi-del sebe kot mladenca, ki je izbiral in tehtal — videl je sebe kot starea, ki mora ostati pri izboranem. Saj velja prijaznost, mehke prošnje, samo nje-voje škrinji. "Ha!" je zasikal. "Na-pohnila bi mi stara grušnica, hišo gradilni ust . . . Poberi se mi! Nisem varčeval za tvoje grešno seme, ne po-trebujem požeruhov, tatov, ubijal-cev . . ." Tako jo je odgnal. Njene oči so ga pogledale žalostno vdan — kot takrat. In zlag je dan Vstajenja. Odpuščanje, blagoslov, prinaša vsta-li Zveličar, ljudje hite iz tesnih mest-nih ulic na prostu, vse se širi, kopri-ni, želi nekam. On pa je prikljen na svoji zaklad, privezan na veliko škrin-jo. Vstajenje oznanjajo zvonovi, vstajenje po smrti. Tudi on umre. Tuji ljudje si bodo delili krohoteje njegovo bogastvo. Strašno, a neizo-gibno. Kaj Timotej, ko bi razpolgal sam z denarjem — ga zapustil siro-tam, si rešil dušo? Pusti Timotej Ta-tjane, cerkvam — odpusti dolžnikom, da ti odpusti Bog . . . Tako šepče starčku rahlo v uho in plah mu beži pogled preko morja streh v daljavo, plah se vrača v nizek prostor vsak-danjega bivanja — na škrinjo. Oj vrag bom umrl! Zvonili bodo zvonovi, krohotal se ljudje, krohotal se bo vrag . . . Umrl bom! Tako čudno te-man postaja jasen dan — težke so noge, zastaja srce. Zvoni — ne k vstajenju, k sodbi . . . Deni svoje stvari v red, popravi grehe Timotej . . . Zapiši — takole zapiši: kadar umr-jem, naj bo vse Tatjane Ivanove. Iz-plaćaj naj cerkvam za božjo službo in spomin . . .

Kadar umrjem . . . Zapisal je in ni mogel dalje. V besnem plesu so ska-kale erke pred njim, v škrinji je čven-kljalo: Ne umrjem, ne zapustiš nas. Nikomur, nikomur. iKadar pojdeš, vzemi nas seboj, nam, tvoje edine pri-jatelje. — Svarče je pogledal obraz Bogorodice vanj: "Umriješ!" Zape-lsala je soba, zarežal se je samovar, gibala se je škrinja: "Ne umrješ Ti-motej, ne zapustiš nas. Stopi k zla-tu, da se poživiš, umiriš. Pusti misli na smrt, o j dolg je še tvoj dan . . ." — "Ne, ne!" stoka Timotej, "zapi-šem, izbrišem dolgove drugim, sebi. Z neuprjemljivo silo ga vleče k škrinji. Enkrat še naj se razveseli zaklada . . . Previdno dvigne težki pokrov, ga na-sloni ob zd, gleda ostre zobe, ki za-pirajo tako skrbno škrinjo, odmakne canje, odpre predel, se zatopi v blišče blaga. Tako mrdel je ta blišče danes. Roke rijejo po zlatu, težko zdihba Ti-motej. Tako mrdel kot grob . . . In vendar — pustiti ga drugemu! Ni-kdar! Kadar umrjem in daleč je še to — s-šijaj v vzglavje svoj zaklad, ga vzameš s seboj. V tihih nočeh ho-štel v grobu, se radoval . . . Čuj težek korak pred vratmi — oblastno udari pest ob nje . . . Kdo prihaja na dan Vstajenja k samotnemu staren? Kdo ga kliče s tako groznim glasom? To ni človek Timotej — leden curek gre po životu, naježe se ščetina na licu in čelu, osteklene oči — to je smrt! Starec hoče skočiti — strese škrinjo — pokrov se zleti, zahrčeši.

Pred vratmi stoji v pisano ruto za-grnjena zgodaj osivela, zgubljena žen-sak, v rokah kolač in kupico vina. Ta-tjana je, ki hoče prineseti blagoslov in odpuščanje znamenju svoje mladosti, ki mu hoče povedati, da je pomagal u-smiljeni Bog njemu hteri po dobrih

ljudih. Stoji Tatjana pred vratmi in nenadna groza jo prime za vrat, ji za-duži vse prijazne besede in misli. Mrzlo je slo mirzo nje — nevidno a čutno — to je smrt! Z votlim glasom zakliče, s trepeto roko udari na vrata. Znotraj zahrčeši, grkne. "Pomagajte ljulje! Obvaruj nas Bog nečistega!"

Ko so vmloli vrata, so našli skopu-hovo truplo pred zaprto škrinjo. Te-žak pokrov mu je odrezal glavo.

Ustavno in politično življenje Slovencev od leta 1848 do leta 1868.

Leta 1862 je predaval Lassalle be-roliškimi delavcem o bistvu ustave. Rekel je: Vsa človek govori dan za dnevom o ustavi. V vseh časnikih, družbah se neprestano govori o njej. In ako bi stavil kdo vprašanje: Kaj je bistvo ustave? — bojim se, da bi le malo kdo mogel dati na to vpra-šanje zadovoljujočega odgovora.

Tako je z vsemi pojmi javnega živ-ljenja. Lassalu pomenja ustava de-janske vladujoče oblasti razmere, ki določajo smer tej ali oni družbi. Ako bi namah izginili vsi ustavni za-koni, bi se kljub temu dejanske raz-mere prav nič ne izpremenile. Vla-dujoče socialne sile nahajajo svoj izraz v ustavi, to je socialni pojem ustave. V pravem oziru pomenja ustava vsa državna organizacija, na-čela, ki določujejo pravice vladarja, parlamenta, socialnih skupin in dr-žavljanov. V ožjem smislu pa po-menja ustava življenje, oni državni red, v katerem sodeluje ljudstvo na zakonodaji. Ustavo pa imenujemo končno tudi dokument, v katerem so uzakonjene državljanske pravice in v katerem je izraženo razmerje med vladarjem in državljani.

Slovenci so narod brez zgodovine, izgubili so svojo državno samostoj-nost osemsto let prej, nego Čehi. Slo-venecem so Franki iztrebili plemstvo, Čehom pa Habsburžani. Današnje takozvano češko plemstvo po svoji pretežni večini ni češko narodno plemstvo, ampak češko le v smislu češke zgodovinsko-politične individualnosti. Celotičletje Slovenci ni-so poznali lastne države, uprave, lastnega prava in zakonov. Tuje ple-me jih je izkoriščalo in njim zapo-vedovalo. To je strašno potrpljenje brezdržavnega naroda. Ako še da-nes opažamo pomanjkanje pravega političnega instinkta in naravnost psihopatično strankarsko življenje, je to posledica tega dolgega političnega zaslužnjaka.

Slovensko ustavno življenje se za-čenja z letom 1848, ki je važnejše, nego vsa ona doba od frankovskih časov do nadopolnega leta "marče-vo" revolucije. Onega leta ni bila toliko politična svoboda odločilni či-nitelj, ki je izzval to ljudsko gibanje, ampak to je bila kmetska odveza. Kmet si je postal svet, kak prepad ga ločuje od aristokratskega velepos-estnika, ki je govoril drug jezik, bil druga krvi. Ta zaves socialnega nasprotstva je provzročila slovenski narodni čut.

Slovenska inteligenca ni imela leta 1848 posebno značilnih zastopnikov. Bleiweis ni bil krepak političen temperament, ki bi odprl svojemu narodu široke velike kulturne vidike, kakor je to storil med Čehi Franti-

šek Palacký. Kranje je bil preveč učenjak, ki mu je manjkala prava politična živahnost in aginost. Posledica "marčevih" dni je takozvana Pillerstorfova ustava z dne 25. aprila. Prva avstrijska ustava se prav nič ne vjema s kabinetnim listom, ki je bil izdan 2 tedna prej in je obju-bil Čehom skoraj popolno državno-pravno samostojnost. Uvod v ustavo govori o napredni smeri vseh držav-nih institucij, o kulturi in o duševnem razvoju narodov, takozvane člo-veške in državljanske pravice, ki so jim uživali Francozi že več nego pol-stoletja, a so bili uvedeni stoprav sedaj v Avstriji. Strogo naravno-pravna značaja so te pravice. Vse to, kar se nam dozdeva danes tako vsakdanje, to je sad težkih socialnih borb, v katerih si je mešanstvo ste-klo največ zaslug. Ta borba pomen-ja kulturno delo in te pravice po-menjajo kulturno vrednost ogromne-ga dela. Pillerstorfova ustava je centralistična, med deželami cesar-stva je omenjeno kraljestvo ilirsko, ki zavzema v njih isto državno-pravno mesto, kakor češko kraljestvo. Vsem plemenom je zagotovljena ne-dotakljivost njih narodnosti in jezi-ka. Državni zbor je sestavljen iz dveh zbornice, senata in zbornice po-slancev. Za posledno je uvedena ob-ščina in evaka volilna pravica, izklu-čeni so pa dinjarji, posli in siromaki. 29. marca je sprožil Bleiweis v seji kranjskega stanovskega odbora za-btevo po kraljevini Sloveniji. Ko je prišla deputacija kranjskega de-želnega zbora k nadvojvodi Ivanu, je ta rekel o "zjedinjeni Sloveniji": "Koristno bi bilo to na mnogo strani; povejte mi, ali to, česar želite Kraujci, žele tudi koroski, štajerski in drugi Slovenci?"

Pravo središče slovenske politike leta 1848 ni bila Ljubljana, ampak dunajska "Slovenija". Važna za presojevanje vprašanja, kako so si vodilni možje leta 1848 predstavljali na novo urejeno Avstrijo, so debate ustavnega odbora državnega zbora v Kromeržici (na Moravskem). Nemec Lohner je predlagal, da se naj osnu-je petero narodnih držav: poljsko, češko, slovensko, laško in nemško. Františka Palackega načrt pa je bil sledeči: ustvari se naj "nemška Av-strija", češka, poljska, slovenske de-zele, laška in jugoslovska. Vspre-jet je bil nemški načrt centralistov, po katerem se naj deli država v tri-najst historičnih dežel, pa uvedejo se naj okrožja po narodnostih. Ta predlog pa nikdar ni prišel pred zbornico, ker je vlada državni zbor razgnala z vojaško silo.

Nekak simbol leta 1848-ga je bil vseslovenski shod v Pragi. Politični dogodki onemogočajo, da bi se velike misli pretvorile in dejanja. Katastro-fa, to je signatura tega leta. Ideje velikega Slovaka župnika in pesnika Jana Kollárja prešinjajo vse udelež-nike prškega shoda. Kulturni pro-gram novoslovanstva je črpal skoraj vse iz Kollárjevega idejnega zakla-da. Palacký imenuje slovenski shod prvi shod izobražencev, ki se je bavil z enakopravnostjo narodov. Avstrija naj služi kakor vzor narodnostne dr-žave. V pripravljalnem odboru je bila zastopana najvišja češka aristokracija. Grof Thun, ki naj bi bil otvoril shod kakor predsednik pri-pravljalnega odbora, je pravočasno zbolel. Izmed Slovencev so bili v Pragi: Globočnik, Šparavec in Stan-ko Vraz. Mikošič je bil zadran. Shod je imel izrečno avstrijsko-slo-vanski značaj, to je: smatralo se je obranitev Avstrije za predpogoj raz-

voja slovenskih narodov. Leto 1848 je končalo s popolnim neuspehom in porazom, kakor ono pa tudi praški slovenski shod. Ko je Pavel Josip Šafárik slovaški protestantski duho-ven in avtor "Slovenskih starožit-nosti" čul, da je izbruhnila v Pragi vstaja, zaplakal je, ker je vedel, da je delo slovenskega shoda, kakor tu-di reforma Avstrije pokopana. V o-nih binčkošnih dneh je Bakunin — Rus — član slovenskega shoda, na barikadah vnel prške mečane v boju. Slovenski shod je bil razbit, njegva člani so pobegnili.

Parnik Roland rešen.
Norfolk, Va., 6. maja. Parnik Ro-land, ki je na poti iz Galvestona v Bremen pri Currituck Beachu, N. C., zavezil na peščenine, je sedaj rešen in bode tako nadaljeval svojo pot proti Bremenu.

ZAHVALA.
Podpisani se najiskrenejše zahva-ljujem vsem darovalcem, ki so pri-spevali z doneski za društveno god-bo v Št. Jurju pri Grosupljem na Do-lenjskem. Darovali so sledeči: J. Dremelj \$1.00; po 50c: F. Medoš in J. Kučič; po 25c: F. Vidie, J. Šti-bernik, J. Dolinšek, J. Prie, J. Roz-man, K. Medoš, J. Pritekel, J. Ši-peč, J. Koren, J. Gorenc, J. Likovič in M. Umnik; Ang. Šifrar 20c. Sku-paj \$5.20. Vsem darovalcem iskrena zahvala. J. Dremelj, nabiralec.

NAZNANILO.
Rojakom v Meadow Lands, Pa., in okolici naznanjamo, da je društvo sv. Janeza Krstnika šte. 75 J. S. K. Jednote znižalo vstopnino za mese-čaj na dva dolarja. Kdor še ni pri kakem društvu sedaj se mu nudi lepa prilika, da pristopi. Prihodnja seja je dne 15. maja. Priddite toraj vsi, kateri želite pristopiti k našemu dru-štvu. ODBOR.

Rojakom v Ohio na znanje.

Naš stalni in rojakom v Ameriki deloma dobro poznani potnik in za-stopnik naših listov,

MR. JANKO PLEŠKO
"se mudi v državi Ohio, kjer bode ro-jake obiskal. — Kakor v prejšnjih le-tih, tako je tudi sedaj pooblaščen na-brirati naročino za lista "Glas Naroda" in "Hrvatski Svijet". Uverjeni smo, da ga bodo rojaki radi spre-jeli in da mu bodo blih ravno tako na-roki, kakor v prejšnjih letih. Onim pa, ktere obišče morda v prvič, ga kar najtopleje pripravljamo.
Uredništvo
"GLAS NARODA".

Rojakom naznanje.

V poslednjem času so pričeli nekteri Židovi po svetu širiti vest, da pošiljajo novice po telegrafu v staro domovino za 50 ct. stroškov. Da tem stopimo v eno vrsto tudi pri nas, sestavljamo dotični kablecode ter bode v par tednih gotov. Kdor prvič pošlje denar v staro domovino, ni niti misliti, da je to mogoče za 50 ct., ker velja vsaka beseda 32 ct. Urediti se da to le za stalne in večkratne pošiljaje in to izdelujemo sedaj.

Najvarnejša pot pa je le pošiljanje po dosedanjih navadi, da v Avstriji izplača vse pošiljave c. kr. poštna hranilnica na Dunaju in za Hrvate kr. poštna hranilnica v Budapešti. Ako je kaka pomota, državne oblasti posredujejo in vse izvedejo; pri kabelnu ali telegrafu so pa pomote na dnevnem redu in brzojavni urad ne jamči za prav nič.

Neumnost pa je misliti, ali pa zatrjevati, da pride denar domov v dveh ali treh dneh. Tuksj čaka tak banakar, da ima več denarnih nakaznic in to par dni; potem obvesti brzojavno svo-jega zastopnika o izplačilu, zastopnik pa šele potem piše poštne nakaznice in jih odpravi. Vse to pa traja po sedem ali več dni. Znano pa je, da naše male pošte na deželi nimajo nikdar dovolj denarja v blagjni in ako pride do izplačila, je treba tam čakati, da dobe denar od višjega urada. To je gotovo in vsak rassoden človek ve, da je res. Zato je neumost pošiljati denar po telegrafu, ko vendar končno ne pride preje v roke naslovnika, kakor skozi Dunaj ali Pešto.

Židom je za bussines, ne pa za ugodnost Slovencev!
Za to naj vsak previden Slovenec pošilja denar kakor doslej po

Frank Sakser Co.
82 CORTLANDT ST., NEW YORK, N. Y.
6104 ST. CLAIR AVENUE N. E., CLEVELAND, O.
in sigura je, da bode gotovo došel v prave roke kakor se je to zgodilo dosedaj že skozi 18 let.

Slika z beneškega Lida.

— 0 —

Kdor hoče živati lepo jutro na Lidu nemoten po drugih okolnostih, kdor hoče zreti v morje v vsem njegovem veličanstvu, v vsej njegovej krasi, naj gre zgodaj zjutraj, tedaj ko je še mračno, tja ven na morje, in gledal bo, kako pozdravlja morje vzhajajoče sonce, kako drhti v njegovem prvega poljubu, ko se razliva luč od brega do brega in se zasveti morsk gladina kot velikanska, v tiščinah barvah lesketajoča fantastična školjka.

In najmilnejšo, najčarnejšo sliko o vzbujajočem se življenju, o postanku v naravi imamo na Adriji; tu se zatopimo v skrivnostno delovanje vesoljstva. In k tej sliki se pridružijo druge, — naj je morje mirno, ali naj valovi v divjem srdcu, — spominja na velike dogodke davnih, davnih časov, ko je nosila Adria zmagovalne trume raznih narodov, ta Adria, v fantastik — trumoma priliko za sanjarjenje.

In tu na Adriji, v katere valovih se je porodilo toliko pripovedek, imaš — čeprav nisi mogoče kak poseben fantastik — trumoma priliko za sanjarjenje.

In tako živimo dvojno, sedanjost in preteklost, in v čarobno scerijo skušamo nehoti vplesti znamenite dogodke. Vse oživi, če tako zasanjamo — in sanje in spomini se vrste, vsak trenutek nam prinaša novih fantazmagorij, ako vpletamo v naravo napol pozabljeno človeštvo.

Če si naslikamo to klasično morje v njegovem pragodovinskem življenju, zagledamo najprvo ves čar bajnih Fejakov, ko sta Jazon in Eraklusa Medea — Trojani Antenorjevi — na čeloviti ladji "Argos" plula po adrijskem morju, — ko se je vozila Afrodita v svoji zlati školjki — in je tudi zlatolasa Atalanta gledala s svojimi modrimi očmi te vode.

In vse to se združijo v mogočno simfonijo, nam je, kot da bi čitali v lepih pravljicah Homerjeve Odisjeje.

Potem sledi časi bitk in bojnega krika — krvava romantika, časi, ko se je penila Adria, vzburkana od neštivilnih brodov. Zagledamo Kolhe, Trojane, Pelazge, Rimljane, Turke, Gote, Bizantince itd., vse narode tja do časa velikih dobov, ki so tukaj vladali in katerih duh še vedno plava nad temi modrimi vodami.

Najslavnejše junake so imeli ti narodi. Tu je bil Veliki Aleksander, v katerem je bilo toliko bogatega življenja, — Hanibal, ki se je boril na teh bregovih, — rimski cesarji v belih tožah so pluli preko teh sinjih globlin — in na Adriji je zaklical Cezar v viharju svojih mornarjem nepozabne besede: "Ti pelješ Cezarja in Cezarjevo srečo — veslaj pogumno in brez skrbi!"

Pač zelo slikoviti potniki. In ti narodi so sezidali na lagunah kraljico Adrije — Benetke.

In da bi pokazal svetu svojo moč na zemlji in na morju, se je peljal beneški dož vsako leto na praznik vnebohoda na krasko opremljeni, ponosni ladji "Bucentoro", spremljan od velikanske množice drugih ladij, ki so nosile na rdečih žametnih strelcih beneški prapor, tja ven na morje do Lida. Tu je vrgel dož v sredi duhovščine drageen prstan in Adrijo in se tako simbolično poročil z morjem. Ljudstvo je vshtikalo, topovi grmeli in zvonovi v okrašenem mestu so naznanjali slovesni trenotek. Ta šega je silno stara in izvira iz pravljice, po kateri je baje leta 1177. na praznik vnebohoda, prenežal na tem obrežju dož Ziani združenih brodovlj Genozov in cesarja Barbarosse.

A tek časa nima usmiljenja s ponosnimi tradicijami in sedaj trojni arzenal okostje zadnjega "Bucentoro" in žanje nad minljivostjo zemeljske slave.

Pa tudi pričetek moderne vlade na tem morju ni pokvaril z disharmonijno prelepe slike. Sicer nima to ničesar opraviti s sedanjim Lidom. Pa zanimivo je, če se k idilični lepoti kraja pridruži še epiniana poteza, ki opleta ves okraj in napravi, da zasnanjamo anične sanje tisočletne preteklosti.

Sedaj zremo zopet nove prizore. Ura je enajst, obrežje je polno kopalnih gostov. V slikovitih, kramljajočih skupinah, stoje ljudje od blizu in daleč. Vse, kar je morskemu kopalšču potrebno in navadno, vidimo tu. Razvajene gospodične, lepe gospe v kočetnih tonletah, odete s blestečim kamenjem, kopalni nadzorniki v snežnobelih oblekah, nakinčani otroci, angleške guvernante itd., vsi ti se izprehajajo na obrežju, zroč na neizmerno morsk gladino, ki se leskeče v bliščeči luči solnčnih žarkov, ali pa na kopajoče, ki se drve v vodi ali pa po belem, kot žamet nebkem pesku.

Lido, po katerem so hodili v nekdanjih časih slikovite osebe iz jutrove dežele, je v tej dični, moderni metamorfози — kot morsk kopalšč — kaj zanimivo, saj Lido prav za prav

slu besede, temveč je le kolonija brezskrbno uživajočih ljudi.

Potem zajutrek, — kava v vrtnem salonu, — ki nam je modernim ljudem postala tako nepogrešljiva! In prizori se vrste za prizori. In v tihih zimskih večernih urah v toplem salonu vstajajo spomini na lepe, brezskrbne ure.

Popoldne pa izprehodi ob dolgem obrežju. Kako vonjav je zrak, kako cvete in blišči vse v čaru juga; kako sniva v srebrni luči morsk plan! In na bregu občudujemo lepe, nove hotele in vile, ki kažejo nobnost Lida.

Tako smo živili vse slike od zornega jutra do vročega poldne!

Na stopnjicah na takozvanem Fondamento da Carbono, spi naš gondoljer Giosippo. Njemu je to nebo in to življenje banalna vsakdanjost. Pa naš klic ga takoj privabi iz kraljestva zlatih sanj nazaj k navadnemu življenju. V trenutku so vesla v vodi. Posedemo v gondoli, železne roke našega Giosippa veslajo urno in prožno, in sedaj se peljemo po najbolj zanimivem korzu sveta — po "Canalu Grande" — kjer zasanjamo spet davno pretekla, znamenite dogodke beneške zgodovine; tu zremo tik pred seboj sive palače, kjer so prebivali doži slavnege imena. Gledamo in strmimo, oko noče verjeti, zdí se nam, da smo v deželi veščevanih sanj, da živimo pravljico iz tisoč in ene noči. In zagledamo spet most Rialto, preko katerega plove življenje Benetk, nad nami: To raznobarvno, glasno življenje, na katero gleda vedro, jasno nebo tako veselo, in ta stara, siva plosčja! Kaka slika! In šum glasov enjemo se dolgo, ko se peljemo že v temnih kanalih, kjer ono glasno vrvenje vedno bolj pojenja.

Pa nenkrat se zopet razsvetli in nad nami se vspenja tross vzdihov, oni kameniti Memento mori — pot, po kateri je hodilo toliko nesrečnih žrtev beneških velikašev. In zarožljaj je ključe, zaprta so bila vrata, in niso se nikdar več odprla. Pogin, groznica, mučna in počasna smrt je čakala vsakogar tu. Da, odpirala so se vrata tudi tukaj, ponoči, pa zato, da so čuvaji pogrcnili mrtva trupla v morje. To je najtožnejša senca, ki pada na beneško slavo.

Na trgu sv. Marka izstopimo iz gondol. Hočemo si ogledati krasko troh beneških znamenitosti.

Ko smo si ogledali cerkev sv. Marka — se podamo k nekdanjemu grizantskemu čuvaju, h "Capitanile" — in gremo na "Piazzetto", kjer se stoji ona dva stebra, med katerima je vzdihnil marsikak "Conspirator". Kak krasken okvir! In zdaj pride najlepše — ožo je že skoro omamljeno — doževa palača! To imo pomeni Benetke. To kamenito čudo, ta spomenik tisočletne slave, kjer nas vede vsak korak k skrivnosti beneške moči — beneškega sijaja — in tradicijonalne beneške ljubovalnosti in zavisti, kar nam je umetnik tukaj tako živo in lepo označil in ovekovečil! Nočemo pisati dalje, saj je tisoč in tisoč ljudi opisovalo te kraskote.

In ko smo si nagledali to lepoto, nas vabi čar tilie vožnje pa lagunah. Po omamljivi, bajni lepoti Sv. Marka je mistični polumrak v takozvani "Laguna morta" presenetljiva sprememba in najlepši kontrast. Vse te slike, te barve, ta tihoča, to je nekaj nebeško sladkega, kot sanje o zlati deželi Vil.

Neslišno se ziblje gondola v zelenih valjkjih, ki so ob tej uri v vednem lahmem trepetu — kakor človeško srce, ki čuti in sanja v tej kraskoti. Giosippo poje veselo pesem, in naše duše poje z njim in vriskajo v neskončni blaženih radosti.

Te slike svetega miru in srečne samote, kako globoko segajo v dušo in v fantazijo! — V zraku je kot šumenje in šepetanje starih balad.

Je li to odsev nebeškega veselja — ali je to le podoba, ustvarjena od čar narave, ki se vleže k počitku? Kajti sedaj tone solnce, nižje in nižje se pogreza, vse strelhe blišče v ognju večerne zarje, ki ugaša spet preko lagun in otokov.

In kaj je lepšega na svetu kot beneške, tople noči? V tem čaru je nekaj strašnega in spet tako sladkega: na vzhodu vstaja luna, dolge sence padajo preko hiš in voda, vse je osvetljeno z medlo lučjo. Vse Benetke so v srebrni luči. In v kanalih plovejo gondole, neslišno, mirno in male lučice plavajo po vodi kot večje. In začujejo se mandoline, gondoljerji poje mehke pesmi in glasovi padajo drhteč preko valovja in nejasno šumenje morja v daljavi spremlja mile glasove laške pesmice.

Ali smo ob Guadalquiviru, ob sevitskih bajnih jezerih? — Ali poslušamo pelje, ki se glasi iz nebes, kjer pelje Rizvan, večno mladi čuvaj, blaženec v zlate poljane? Kako veselo, naivno je to ljudstvo, ki je tukaj gledamo! Brezskrbno živi tja v en dan, veselo vsključajoč v toplih, mesečnih nočeh, vriska, poje, z dušo in telesom uživajo lepoto svojege mesta — in iz vsi oči beremo ono predzno strastno

Povest o lepi ženi.

— 0 —

Zdi se mi, da je imela črne oči, in da me ni ljubila. Da je to resnica, lahko prisrežem, ker je bil njen mož celo lep, plavalas človek z ostro kozlovske brado. In vendar se je zgodilo, da mi je ta žena ponudila najvišjo ljubezen vkljub temu, da sem začudo zaprege polkevnice nizke postave in grubstege hrbita. Glejte, in bilo je tako:

Sedel sem kakor ponavadi za mizo in sem šival, ne vem že, ali sosedove opanke ali novele o hudi mačehi in zlati ribi, ali o Janezu Kapistranu in golobradi ovcí. Šivam, šivam, in baš sem zapisal prav lep stavek, težko, če se mi glasil fakole: "In njene oči so bliskale žrjavico, in čelo je plamenelo kakor biserna gora v srebrnem svitlu belih oblakov." In tedaj, prijateljeli moji, je planila ona v sobo. Bila je grozno lepa. Takšne še nisem videl nikoli prijateljeli žene, čeprav sem jo gledal vsak dan in vselej, kadar sem prišel obiskati njegega moža, svojega vrliga tovariša, ki je tudi šival. Samo s to izjemo, da je on šival židane cilindre in pisane škrate, bele lišije in narodne devotke v tiroških avbahi in pečah s petelinčki.

Bila je torej grozno lepa. Njene oči — naj jih omeam najprej, — so bliskale groze, in bilo me je v resnici strah teh strašnih, črnih oči. In lasje so ji v ostri sapi, ki je privirala z njo skozi duri, plamtili do stropa. Usta je imela napol odprta in njeni zobje, kot led brusni, so zijali v bolnem, neizrečeno bolnem izrazu, ki je objel vse njen obraz.

"Rešite me, rešite me! Pri Kristusovih ranah vas prosim: Rešite me!" In padla je pred menoj in poljubila tla in po kolenih se mi je bližala in nervozno ihtela in hitela:

"Rešite me, gospod Peregrin, dragi gospod Peregrin!"

"Ljuba gospa Karola", sem dejal plaho in ponižno, "ljuba gospa Karola, kaj se je zgodilo, prosim vas, vstanite, prosim vas, vstanite in odprite! Pri bogu vas rotim, jaz nisem kriv, da ste se vrgli na tla, in nečem vas videti!"

A ona je vsa drhtela, tako je drhtela, kakor da vidi smrt pred seboj, in klečala brez prestanka:

"Rešite me, gospod Peregrin!"

A tisti trenotek so se zaslislali skozí okno trdi in nagli koraki, doneli so gromom s ceste: Gospa Karola je skočila kvišku in se me ovila okrog vratu:

"Moj bog, moj bog, skrijte me! Moj mož me išče! Ubijte me, kadar me najde, ubijte me."

"Prokleti!" Nekdo je klel in razbijal na večne duri. Spoznal sem ga: Bil je moj vrli prijatelj.

"Skrijte me!" je hitela lepa gospa Karola, in blažno so strmele njene oči.

Prijel sem jo za roko, odklenil omaro in jo zaklenil. Gospo Karolo sem zaklenil. In nato sem veselo zažvižgal ter stopil k oknu.

"E — glej ga, ti si, prijatelj, najljubši Jakobovih sinov! Kaj je Benjamin!"

"Odpri prijatelj, nekaj nujnega!"

"Kaj takšnega? Ali si je zlomila nogo tvoja kraljčina?"

"Ali si videl mojo ženo? K tebi se je skrila pravkar. Videl sem jo, in nikar ne taji!"

"Prijatelj!"

"Hitro pridi in odpri. Zakaj mi zaklepaš pred nosom!"

"Ali kaj takšnega!"

"Ustrelim te, ako v hipu ne odpreš."

Grem in odprem.

"Kje je Karola, moja žena?"

"Zmotil si se! Včeraj sem jo zadnjkrat videl, in niti ne vem, ako je še poznan. Pa kaj naj dela pri meni?"

"Skrla se mi je! Pravkar sem jo zalotil v objemu mladega oficirja. Vidíš, in s tem samokresom sem mu raztreskal čepinjo. Ves kanape je okrvavljen z njegovimi možgani —"

In takrat, glejte, se je zaslislal rahel stok iz omar, kjer je bila zaprta lepa Karola.

"Ha", je zakričal njen mož. "Ta glas? To je ona! Pokaži mi jo! Nič ne pomaga tajni, drugače — padeš ti."

"Za božji čas!" sem se začudil, "kako ona? Ali si znozel, ubožec, ali ne slliši, ali ne vidiš moje stare uščke?"

Začudeno me je pogledal in ves je drgetal.

"Ali ne poznaš moje mačke?"

Glejte, prijateljeli dragi, to je bilo tako: Ko mi je teta umrla, je rekla: "Ljubi Peregrin! Denarja nimam,

da bi ti ga zapustila, ampak za spomin naj ti bo tale siva mačka." In od takrat gledam in gojim dragi spomin na teto.

In prav tisti trenotek, vam povem, ko je moj prijatelj Benjamin drgetal pred menoj, je kihnila moja stara mačka.

"Ali ne slliši, da kiha mačka?"

Prijateljeli je pogledal in zapazil moj sinoro, kako se davi pod mizo.

"Glej, kakšen si! Moja mačka je, a ti jo imaš za svojo ženo!"

Zmledeno in jezno me je pogledal ter skočil skozi duri.

Ko je odšel po cesti, in so odrbneli njegovi grozeči koraki za voglom, sem zaklenil večne duri, zavrtel dvartat ključ v hišnih durih in odprl omaro.

Gospa Karola se je zbužala iz nezavesti. Skočila je nato predme ter poljubila moje noge in hitela:

"Moj rešitelj! Zdal sem tvoja! Vzemi me, zdaj sem tvoja! Kako si krassen, kako si lep!"

Klečala je pred menoj kakor pred Bogom in mi gledala v moj grdi, eižanski obraz, v mojo pokvečeno nizko postavo z znamenito grbo na hrbitu.

"Kako si krassen, kako te ljubim! Ljubim te!"

In ona, tako divna in čarna, jasna in ponosna, je klečala pred menoj. Razjokal sem se kakor otrok; bile so zlate nebeške blaženosti.

Vzdignil sem jo in objeto in obljoto z mojimi solzami položil v zibel ljubezni.

"Nič nočem vedeti o njem, naj beži strah in smrt od mene! Morda sem jutri že mrtva! Nočoj naj ljubim — zadnjkrat!"

Bila je prelepa. In ta žena mi je podala najvišjo ljubezen.

Mojea ubozege prijateljeli Benjamina so odvedli blaženca, a lepa Karola mi je izgnila izpred oči.

Nedavno sem slisal, da je v samotnem, drugi zopet so jo videli v hiši Vodnic. A jaz mislim, da sem neložjen.

— 0 —

Slepota o vprašanju slovenskega bogoslužnega jezika.

— 0 —

Tržaški "Edinosti" pišejo:

Iz zanesljivega vira sem doznal, da so začeli tudi merodajni krogi v Rimu uvidjati, da je nasprotovanje vroti slovenskemu bogoslužbenemu jeziku v tistih krajih, kjer je v veljavi že od davaine, bilo povsem zgrešeno in da bi moglo stvari cerkve le veliko škodovati. Ni mi znano pa, hočejo li v Rimu izvajati tudi primerne konsekvence iz tega spoznanja.

Tem čudneje je, da je pa v našem Primorju samem svojeglavnežev, ki bi hoteli za vsako ceno nadaljevati s to nevarno in škodljivo taktiko. V opravičenje tega pa se poslužujejo argumentacije, ki je taka, da se je Bog usmilil; pravo protislovje zdravi logiki. Argumentirajo namreč tako-le: Avstrijski Slovani sami odločno in glasno protestujejo proti temu, da bi država priznavala privilegirane narode. Isto tako pa ne sme tudi cerkev priznavati privilegiranih narodov.

To je res logika, da se Bog usmilil. Slovani res protestirajo proti privilegiranim narodom, ker je to vsikdar na škodo družih nepriviligiranih, to je zopostavljenih narodov. Je li pa to na škodo kacega naroda, če smejo Slovani Boga moliti v svojem jeziku, kakor ga smejo razni drugi narodi?! Dejstvo je namreč, da razni obredi poznajo celo vrsto obrednih jezikov in med temi celo živih.

Sedaj pa moramo najodločneje oporekati domnevanju, da bi se rabo slovenskega bogoslužnega jezika smelo smatrati kakor privilegij. To je marveč starodavna pravica, podeljena od rimskih papežev v pametnem spoznanju, da bode to cerkvi le nkorist. Slovani reklamirajo svoje staro pravo in ne nikakih privilegijev. Nikdar pa se ne bode protivili temu, če bodo tudi drugi narodi skušali pridobiti isto svoboščino.

Dotični krogi, ki se toliko upirajo proti slovenskemu bogoslužnemu jeziku kakor pretveznemu privilegiju, bi morali biti nekoliko bolj previdni, kajti če bi obveljala njihova teza o nedopustnosti privilegijev v cerkvi, priti bi morali do logičnih zaključkov, katerih bi se dotični gospodje neznanško prestrašili. Tudi latinščina, armenščina itd. ni bila v prvih začetkih naše cerkve bogoslužni jezik,

ampak je bila na primer latinščina uvedena v Rimu kakor bogoslužni jezik šele koncem tretjega stoletja po Kristu, dočim je bila poprej v rabi grščina, oziroma hebrejščina, ki jo je tudi Kristus govoril. Po isti argumentaciji toraj, po kateri sovražniki prihajajo do trditve, da je slovenski bogoslužni jezik le privilegij, smemo trdit, na podlagi rečenega zgodovinskega dejstva, da je tudi latinščina le privilegij v katoliški cerkvi.

Pa tudi iz ozirov na bodočnost katoliške cerkve priča tisto trdovratno nasprotovanje proti slovenskemu bogoslužnemu jeziku, o — da se najblajše izrazim — neodpustni kratkovidnosti. Mari nimajo unijati svojega bogoslužnega jezika? Mari isti slovenskemu bogoslužnemu jeziku nasprotujoči krogi ne vriskajo od veselja, ako je kak pravoslavni stopil v zvezo s katoliško cerkvo? Mari niso najprosvetlenejši duhovi katoliške cerkve označali kakor svoj najvišji cilj vabljenje nekatoških v katoliški cerkvi? Kdo pa si bode upal trdit, da se bode cerkev bližala temu cilju s cerkveno politiko, ki mora le neljubo zadevati narodno čustvovanje njh, ki bi jih hotela vabiti!?

Naj obračamo vprašanje kakor hočemo, od vsake strani se nam kaže nepobitna resnica, da nasprotovanje od slovenske strani proti slovenskemu bogoslužnemu jeziku more izvirati le iz neverjetne slepote, ki se lovi le za neko zunanjo formo jedinstvenosti cerkve, ki pa le zapira pot do po nji sami zaželjene vesoljnosti cerkve.

Za kratek čas.

— 0 —

Zvečer ob enajstih.

Gostilničar (gostu): Sedaj lahko greste: ravnakar je služkinja telefonirala, da je gospa zaspala!"

Nepremišljeno.

— "Jauko, če se po moji smrti zopet oženil bi bil to žebelj v mojo krsto!" —

V najožjem rodbinskem krogu.

Biserno poroko so praznovali v najožjem rodbinskem krogu. Razun šestih sinov, osmih hčera, štiriindvajset vnukov, stopenintrideset pravnukov, in nekoliko pra-pravnukov, so bili povabljeni k slavnosti samo trije bratje jubilantovi.

Tudi vzrok za ločitev.

Stariši: "No, kaj se je pa zgodilo, da se hočeš pustiti ločiti?"

Mlada gospa: "Moj mož je od mene zahteval, naj mu gumble na hlače prišijem!"

Avstro - Amerikanska črta

[preje bratje Cosulich]
Najpripravnější in najcenejša parobredna črta za Slovence in Hrvaté.

Novi parnik na dva vijaka "MARTHA WASHINGTON".

Regulerna vožnja med New Yorkom, Trstom in Reko.

Cene vožnih listov iz New Yorka za III. razred so čez:

TRSTA	35 00
LJUBLJANE	35 60
BEKE	35 00
ZAGREBA	36 20
KARLOVCA	36 25

II. RAZRED do

TRSTA ali REKE	50.00, 55.00 i 60.00
----------------	----------------------

Vsi spodaj navedeni novi parobrodi na dva vijaka imajo brezšišni krovjav:

- AUTOM,
- LAURA,
- MARTHA WASHINGTON
- ARGENTINA,
- OCEANIA.

PHELPS BROS. & CO., Gen. Agents, 2 Washington St., New York

Navada je železna sraja.

Vlomilčeva žena: "Nogavice so v vrtari; tukaj imaš ključe!"

On: "Sem jo že z vitrihli odpril!"

Ženska prekanjenost.

Oo: "Zakaj si pa pri sosedi tako zabavljala čez novo služkinjo — mislil sem, da si z njo prav zadovoljna?"

Ona: "To je res, a če jo hvalim, jo mi soseda odzame."

Pin okus.

Kuharica: "Moj Francelj ima pa res fin okus! Ko sem danes zvečer poskusila jed in ga potem poljubila, je takoj rekel: 'V omaki je prevé paprike!'"

Zagovoril se je.

"Vaša žena ima pa jako lepe zobe!"

"Saj so me tudi stali lepo svoto denarja!"

Pristen importiran Cviček in Vipavec

je dobiti steklenica 50 ct. na dom v New Yorku postavljen.

Fritz Doerrhoefer,

1643 - 2. Ave., med 85. in 86. ulico, New York, N. Y.

Pozor slovenski farmerji!

Vsled občne zahteve, naročili smo tudi letos večje število pravih domačih kranjskih kos

V zalogi jih imamo dolge po 65, 70 in 75 cm. Kose so izdelane iz najboljšega jekla v znanaj tovarni na Štajerskem. Iste se pritrdijo na kosičice z rinkami.

Cena 1 kose je \$1.25.

Pril večje naročitbi znaten popust.

V zalogi imamo tudi klepalno erodje iz finega jekla in pristne "Bergamo" brusilne kamne (osle.)

Cena 1 garniture klepanja je \$1. — 1 brusnega kamna 30c.

Rojake opozarjamo da se z naročili pozhirijo dokler zaloga na poide.

Naročilo priložiti je denar ali Postal Money Order.

Slovenic Publishing Co.

82 Cortlandt St., New York, N. Y.

Marija Grill

Prodaja bilo vina po 70c, gallon črno vino po 50c.

Drobnik 4 galone za \$11.00

Brijunec 12 steklenic za \$12.00

ali 4 gal. (sodček) za \$16.00

Za obilno naročbo se pripravota

MARIJA GRILL,

5308 St. Clair Ave., N. E., Cleveland, O

Podružnice

- Spljet, Celovec, Trst
- in Sarajvo.
- Delniška glavnoica
- K 4,000,000.

Ljubljanska kreditna banka in Ljubljani Stritarjeve ulice 2

sprejema vloge na knjižice in na tekoči račun ter je obrestuje po štletih 4 1/2 %

Kupuje in prodaja vse vrste vrednostnih papirjev po dnevnem kurzu.

Naj zastopnik za Zedinjene države je tvrdila

FRANK SAKSER CO., 62 Cortlandt Street, New York.

Podružnice

- Spljet, Celovec, Trst
- in Sarajvo.
- Rezervni fond
- K. 300,000.

ROVAN DELAVSKA PODPORNNA ZVEZA
 Vstanovljena dne 16. avgusta 1908.
 Inkorporirana 22. aprila 1909 v državi Pa. na
 sedežem v Conemaugh, Pa.

GLAVNI URADNIKI:
 Predsednik: MIHAEL ROVANŠEK, R. F. D. No 1, Conemaugh, Pa.
 Podpredsednik: GEORGE KOS, 524 Broad St., Johnstown, Pa.
 Glavni tajnik: IVAN PAJK, L. Box 328, Conemaugh, Pa.
 Pomožni tajnik: ANDY VIDRICH, P. O. Box 523, Conemaugh, Pa.
 Blagajnik: FRANK ŠEGA, L. Box 238, Conemaugh, Pa.
 Pomožni blagajnik: IVAN BREZOVEC, P. O. Box 6, Conemaugh, Pa.

NADZORNIKI:
 JACOB KOČAN, preds. nadz. odbora, Box 508, Conemaugh, Pa.
 FRANK PERKO, nadzornik, L. Box 101, Conemaugh, Pa.
 ANTON STRAŽIČAR, nadzornik, Bx 511 Conemaugh, Pa.

POROTNIKI:
 ALOJZIJ BAVDEK, predsednik porot. odbora, Box 1, Dunlo, Pa.
 MIHAEL KRIVEC, porotnik, Box 324, Prímoro, Colo.
 IVAN GLAVIČ, porotnik, P. O. Box 323, Conemaugh, Pa.

VRHOVNI ZDRAVNIK:
 B. A. E. BRALLIER, Greeve St., Conemaugh, Pa.

Cenjena društva, oziroma njih uradniki so uljudno prošeni pošiljati
 članar naravnost na blagajnika in nikomur drugem, vse druge dopise pa
 na glavnega tajnika.
 V slučaju da opazijo društveni tajniki pri mesečnih poročilih, ali
 drugih kjeršibodi v poročilih glavnega tajnika kake pomanjklivosti, naj se
 nemudoma neznani na urad glavnega tajnika, da se v prihodnje popravi.
Društvene glasile je "GLAS NARODA."

Martin in Minka.

Gorska idila.
 (Dalje.)

"Ti predelana reč, ti! Dobro me naplajhalo. Saj pa tudi gre kar ostavo. Hvala Bogu, da sem pod roko."
 Ugedala je perilo in opazila, da je to roko.
 "O ti predeta eja, kaj si ga ugledala, da nisi pobrala perila o pravem strani? Štor leni, v turščo bi te postala strašit vabece. Še za to nisi bila, ležala in dremala. Znašiti vlekla dreto kot mačka, še daljšo, pa pravim, taka dekla! Bog se ne smešiti! In to lepo perilo, zmoeči se in miže! Dvojno delo, boš se enkrat mila, ti bila! — Ali si že dala svinjji praščiku, ali si nakosila culo dete, ali si dala svinjčkam mleka?"
 Lepa je potegnila z roko preko čela ji je na jok.

"Storila sem vse. Vem, kaj je treba, saj nisem v hiši prvi dan."
 Gospođinja je pregledala perilo in zapazila umazani ošpetelji. Pepi je sree zadrželo in nevoljna je bila, da ni skrila tistih robevev, sraje in ošpeteljev v svojo čumtano.
 "Kaj, moj ošpetelj je urazan! Mi te ni sram, fej te budi! Že trideset jih boš imela v par letih na hrbtu, pa si tako neumna kot pustna hrbtu."
 "Gospođinja, to je že preveč. Zato ti tega vpijete name, kot bi vam ukradla vse premoženje in odrla kožo s tebe. Mislite, če sem dekla, da me morate zmerjati kot psa. Če nosim malo slabše krilo in cenejšo jopo, kaj mislite, da nimam sree. Tako kot vi, a še desetkrat boljše in občutljivejše, čeravno sem jezikava?"

Najboljše zavarovanje proti boleznj je imcti Severova Zdravila pri roki.

SEDAJ JE ČAS

iznebiti se utrujenosti, si očvrstiti telesno moč ter prilagoditi svoj ustroj razmeram in promenam spomledanske dobe.
 Najbolje se to stori, če se uživa

SEVEROV Kričistilec

ker ima to spomledansko zdravilo moč očistiti, obogatiti in poživiti kri. Hitro prežene vse spomledana uljesa, ozdravi tvore, prišče, ogrce, opahke ter podelj moč in zdravje celemu ust-ojn.

Cena \$1.00

Severova Zdravila so na prodaj v lekarnah. Kadarkoli kupujete zdravila recite, "do hočete Severovih" in glejte, da dobite kar zahtevate.

Ne morete spati?

Ali ste brž utrujeni? Ali ste jezivi? Hitro razdražljivi? Potem ni več daleč živčna onemoglost. Zato si omislite dobro živčno toniko in boljše nego je

Severov Nervoton.

Biž, ko použijete prvi popitek, se prične zdravje povračati in se nadaljuje z vsakim popitkom, dokler se živčevju ne povrne popolna moč in zdravje.
 Cena \$1.00.

W. F. SEVERA CO. CEDAR RAPIDS IOWA

100.000 Zastoj

teh, po celem svetu znamenitih in podnanih knjig o vsakej bolezni, se raspolije. Treba je samo 5 centov za poštno priloziti.

NAVODILO K ZDRAVJU NOBEDEN

ne more vedeti, kaj na manka, nikdo ne more iznajti kako bolezen ima in nobeden je ne more natančno opisati, ako ni prej prebral to znamenite knjige v kateri so vse bolezni opisane. Badi tega naj si vsaka slovenska družina, takoj jedno pre- skripi, ker je neprecenljiva in neobhodno potrebna, da si zamorete vlačiti bolezni tako potnagati.

Niti jeden drugih zdravnikov ni imel istege potrpenja in zmoečnosti, da bi vse bolezni natančno preudiral, vsako bole- zen dobro poznal ter bil zmesati tako vsako bolezen ozdraviti, ter opisati tako neprecenljivo knjigo, slovek, njegovo življenje in zdravje.

PA ZAKAJ?

Zato, ker nobeden drugih zdravnikov na svetu ni imel toliko znanstva in skosenj spoznavati vse bolezni ter iste ozdraviti. Pišite takoj danes in naslovite pismo sledečo:

The COLLINS N. Y. MEDICAL INSTITUTE
 140 W. 34th St., New York.

"Ugovarjala boš ti, svetolinka! Lepo si se naučila od matere. No, za- to si pa postala taka, da vsi kažejo s prstom za tebo."
 Prišel je v veče hlapec, Jerin in Martin sta prihitela iz sobe. Začudo- no je gledal Jerin svojo ženo. S sa- tanskim pogledom je merila Pepo od od temena do p-ta, mahala z roko in kazala svoj umazan ošpetelj. Znanj je prišel dež in tolkel od mlado zelenje, grmeje se je žulo vedno hujše; je gozd tam zadaj je odmeval od njega.

Pepa je pogledala gospođinjo z dol- gim, žalostnim pogledom, potem se je sesedla na stol, pokrila oči s predpas- nikom in zahtela kot petleten otrok.

"Vraga, Neža, kaj uganjaš? Ali si obsedena? Za tako malenkost brusiš jezik, kot bi ti kdo odnesel vsa jajca kar jih zneso kure med šmarnimi ma- sami. Saj se ni svet podrl radi tiste- za ošpetlja. Ni vredno, da bi izgub- ljal besede za to."

"Ti veš, kaj je vredno! Ali si že kdaj nosil ošpetelj? Tiho budi!"

"Tebi tiho, jaz, Jerin?"

"Nocoj bova še orala, za Martina bom tudi spletla brezovo metlo."
 "Zakaj tako govorite mati?"
 "Ti boš mene vpraševal!"
 "Gospodar tega ne bom gledal. Že dolgo sem pri hiši, kmalu bom pozab- il, kako dolgo. Tega ne tupim, ali pa grem. Vi ste gospodar."
 Jerin je videl jezo v Markovih očeh, obrvi so se mu naježile in stopil je pred ženo.

"Kdo je gospodar? Jaz ali ti? Zle- pa ne opraviš nič, ali naj začnem zgrda?"

Pogledal jo je, da je kar ostrmela. Oči in Martin sta stopila za njo.

"Zalaj pazi fant!"
 "A tudi vi!"

Tako sta si zašepetala.

"Povej, kar imaš. Radoveden sem. Vselej ko neseš maslo Blažisarici, pri- deš s polno malho novic."
 Sedla je na klop zraven peči in zrla v moža, ki je stal sredi sobe in pre- križal roke na hrbtu. Martin je sedel za njo in radovedno čakal.

"Le glej me! Vraših je bilo lepo. Vse sva se pošteno dogovorila."
 "Saj se lahko tudi zdaj."
 "Tak zneniva se radi Martinove ženitve! Tista cukrena Zarnikova pu- nica ti je zmesala glavo kot Martinu sree. Vse je že dogovorjeno, saj vem. Čez mu daš in Martin jo vzame. Ali rečem, ti, sin, če pride ona k hiši, pojdem jaz proč. Z njo ne živim pod eno streho."
 "Kaj vam je storila, da jo tako so- vražite," je vprašal Martin. Grozno mu je vrelo v sreu.

"Neža, prav imaš. Tudi jaz sem se premislil. Za Zarnikovo ne maram. Fant mora dobiti bogato, lepo in prid- no nevesto. Ali si kaj poizvedela?"
 "Seveda sem", je začela veselo Ne- ža, "Lenčkovo Katreo sem ti izbrala. Požuri se! Čula sam, da misli tudi par drugih nanjo. Fant, tam se ženi. To je nevesta: lepa, pridna, bogata, zdrava. Vsako jutro je prva na no- gah, zadnja leže k počitku. In rdeča je kot črašnja junija meseca. Štiri tisoč bo imela in balo kot v devetih farah naokrog nobena. Strič ji bo naredil omare in postelje, tisti s krev- ljasto nozo. Martin, če pripelješ Ka- treo, ti kupim zlato uro. Nihte je nima v treh farah. Če pripelješ Min- ko, pojdem proč. Odloči se, fant!"

"Res, fant, odloči se! Ugodna pri- lika je. Veruj mi, Martin, par noči nisem zatisnila očesa, premišljal sem in premišljal. Ni lahko reči: Pojdi, vzemi vročo in kupi, kar dobiš. Tre- ba je poznati blago in ceno. Na Minko mi pa ne misli. Ne maram je, če bi bila zlata. Izbi si jo iz gla- ve! Čemu bi tlačil gnoj brez potrebe in tolkel z glavo ob zid!"

"Oče, prosim vas, ne meštarite! Preveč cenim sebe in svojo besedo. Čemu govorjenje! Vse vas ubogam, a tega ne morem, greh bi bil. In to se maščuje. Nisem nikak mešetar in ne vzamem druge kot Minko. Ne vem, zakaj je ne bi smel vzeti! Ali je manj vredna kot druge, ali ni prična, lepa? Izbral sem in amen."

"Hudiča si izbral, ti pravim."
 "Minko sem izbral in njo vzamem."
 Jasne in odločne so bile te besede. Jerin je stopil pred sina in govoril hlastno:

"Fant ali noriš? Trideset let de- lam zate in zdaj mi uganjaš komedije. Pravim ti: Katreo vzameš in amen."
 "Oče, niste delali samo zame, tudi zase ste delali. Kesnica je bila, je in bo. Bog je najprej sebi brado ustvar- il. Rajši pa zapustim še danes hišo, kot bi delal proti svoji vesti. Minka ali nobena!"

"Ali hočeš, da te strgam kot gada?"

"Mirujta za božjo voljo!" je pro- sila Neža.

Martin je pobral klobuk in odšel. Neža je bila vesela mozeve odloč- nosti, vendar se ji je zdel malo pre- hud. —

"Preveč si ga pestil. Zgrda ne o- praviva menda pri njem ničesar."
 "Vem dobro, kako ga je treba pri- jeti. Tebe ne potrebujem za svetoval- ko, opraviš sam."
 Znanj so stale luže po vsem dvo- rišču, dež je nehal, v daljavi se je še čul grom redki odmevi ubitega zvona. Nad dolino se je kazal jasen pas in nad Nanosom je burja prepodila me- gle, mesec je priplul na obzorje.

IV.

Martin se je dva tedna prepiral z očetom in mati je bila tega deloma vesela. Kar čez noč je pa izgubil in dva dni potem so dobili pismo. Neža se ni brigala za poštni pečat, ki bi ji lahko izdal prevaro. Zanimala jo je le vsebina. Prestrašila se je in tar- nala.

"Oh, ti moj Bog, zljaj mi pa nardi- to! Toliko sem trpela zanj. Ni- sem mislila, da mu je tako malo za dom. Toliko mara zanj kot krokar za Noetovo barko. Martin, Martin, kaj si storil?"

Ni se ji ljubilo ne delati, ne jesti. Znanj je bila vesela pomlad z bujnim zelenjem in evetjem, v njenem sreu je vladala temna žalost.

"In ta sramota, ta sramota! Kaj poreko ljudje?"
 "Jaz tudi pravim tako."
 "Ti si kriv. Potuho si mu dajal. Mesto, da bi ga tepel, si ga božal. Zalaj vidiš, kaj je prišlo. Zakaj me tako kaznuješ, mogočni Bog?"
 "Zena imej pamet! Kar je, je. Fant se ne vrne, preveč sem mu jih povedal. Štirinajst dni sva se kle- stila. Dekleta ni hotel pustiti, rajši je šel. Trmast je kot ti. Kar si ubi- je v glavo, trli celo večnost. Z ba- tom mu ne izbiješ iz butice. Velja- ve mu pa ne smeš dati."
 "Moj Bog, naj bi vzel dekle, če ni drugače. Da bi le ne šel od doma! Kaj poreko ljudje?"
 "No lepo, Neža! Vsak dan druga- če govoriš. Pravim ti, če bi se tudi vrnil, dekleta ne vzame. A ne vrne se, trmast je."
 Zaloputnil je vrata in šel za hlap- cem v gozd. Neža je jokala valje, globoko v sreu jo je skelelo.

"Oh, moj Bog, da bi se vsaj vrnil! Tone mora ponj. Naj mu da čez in naj vzame to presneto dekle, ki si ga ne more izbiti iz glave. Če on ne pojde, pojdem sama. Da, sama poj- dem, če ne gre on. Z Blažisarico se peljem," je tarnala v petek popoldne. Vzela je skaf perila in šla na stude- nec prat. Ves objokan ji je bil obraz in par noči ni skoro zatisnila očesa. Če so se ji sklenile trudne trepalnice, so prišle težke sanje. Martina je vi- dela v mnogih nevarnostih. Kače so ga pikale, v temnem gozdu so ga na- padli razbojniki, pobili id vrgli v brezno. Potem se ji je sanjalo o glo- boki reki, ki je valila umazano vodo po dolini. Iz gora je priletela, kjer se je tajal sneg, in kamenje je valila s seboj, debele hlode, štor in kole. Na bregu je stala in gledala v valove. Sredi reke se je začel klic, človek se je boril s poslednjimi močmi. Po- gledala je in spoznala Martina. Spre- letelo jo je po mozgu. noge so ji od- povedale, zgrudila se je v reko.

Take sanje je imela, in Jerinka je tudi verjela v sanje.

"Bog in št. Lenart mi dejta svojo pomoč!"
 Preko hriba je sipalo popoldansko sonce svoje žarke, v lekovem grmu

PRIZNANJA TISOČ IN TISOČIH

ozdravljenih in hvaležnih bolnikov kateri vam dajejo dokaze zaslug svetovnoznanege in slavnega ravnatelja od

THE COLLINS NEW YORK MEDICAL INSTITUTE

kateri se žrtvuje, in je ozdravil že nebrojno število slovenskih bolnikov. Vsaki bolnik, kateri se je zaupno obrnil, na slavnega ravnatelja tega zavoda je bil zadovoljen, zadobil popolno zdravje in srečo, katere se veliko družin, očetje, matere in otroci vecele.

Nima bolezni na svetu, katere bi zdravnikom tega zavoda ne bile poznate in katerih zdravniki tega zavoda ne bi mogli v kratkem čnsu ozdraviti, najsi bode možka; ženska ali otročja zastavela ali kronična bolezen. Slavni zdravniki tega zavoda zamorejo povoljne uspehe svojega delovanja, z tisočnimi zahvalnimi pismi dokazati v katerih se ozdravljeni bolniki z najprisrčnejimi besedamizahvaljujejo za jim podeljeno pomoč in zdravje.

DRUGI ZDRAVNIKI KATERI OGLASUJEJO IN GOVORE VELIKO O SEBI NE MOREJO DOKAZATI NITI JEDNEGA POVOLJNEGA DOKAZA SVOJEGA DELOVANJA.

Nobeden naj si ne krati življenja, zadovoljnosti in posvetne srečo in trpi v bolezni, temveč naj se takoj obrne na znameniti in svetuznani zdravniški zavod ker našel bode naj- večjo srečo in pridobil zopetno popolno zdravje.

Pridite osebno ali pa pišite na

The Collins N. Y. Medical Institute

140 W. 34th Street, New York City.

Dr. S. E. Hyndman, vrhovni ravnatelj.

Uradne ure so: Vsaki dan od 9 ure dopoldan do 1 popoldan in od 3 do 5 ure popoldan. Ob nedeljah in praznikih on 9 ure dopoldan do 1 popoldan. Vsaki torek in petek od 7 do 8 ure zvečer.

OCEANIC
 odpluje 18. maja v Southampton.
 LA PROVENCE
 odpluje 19. maja v Havre.
 GROSSER KURFUERST
 odpluje 19. maja v Bremen.
 KAISERIN AUGUSTE VICTORIA
 odpluje 21. maja v Hamburg.
 CELTIC
 odpluje 21. maja v Liverpool.
 NEW YORK
 odpluje 21. maja v Southampton.
 LAPLAND
 odpluje 21. maja v Antwerpen.
 KRONPRINZESSIN CECILIE
 odpluje 24. maja v Bremen.
 ROTTERDAM
 odpluje 24. maja v Rotterdam.
 MAJESTIC
 odpluje 25. maja v Southampton.
 CAMPANIA
 odpluje 25. maja v Liverpool.
 BLUECHER
 odpluje 25. maja v Hamburg.
 PRINZ FRIEDRICH WILHELM
 odpluje 26. maja v Bremen.
 LA TOURAINE
 odpluje 26. maja v Havre.
 CEDRIC
 odpluje 28. maja v Liverpool.
 ST. PAUL
 odpluje 28. maja v Southampton.
 DEUTSCHLAND
 odpluje 28. maja v Hamburg.
 KRONPRINZ WILHELM
 odpluje 31. maja v Bremen.
 KROONLAND
 odpluje 31. maja v Antwerpen.
 RYNDAM
 odpluje 31. maja v Rotterdam.

KRETANJE PARNIKOV.
 KAISER WILHELM II.
 odpluje 10. maja v Bremen.
 NIEUW AMSTERDAM
 odpluje 10. maja v Rotterdam.
 TEUTONIC
 odpluje 11. maja v Southampton.
 LA SAVOIE
 odpluje dne 12. maja.
 BREMEN
 odpluje dne 12. maja.
 BALTIC
 odpluje dne 14. maja.
 VADERLAND
 odpluje dne 14. maja.
 ST. LOUIS
 odpluje dne 14. maja.
 KAISER WILHELM DER GROSSE
 odpluje 17. maja v Bremen.
 NOORDAM
 odpluje 17. maja v Rotterdam.
 GRAF WALTERSEE
 odpluje 18. maja v Hamburg.

RED STAR LINE.

Plovitba med New Yorkom in Antwerpom.

Redna tedenska zveza potom poštnih parnikov z brzoparniki na dva vijaka.

LAPLAND 18,694 ton	KROONLAND 12,185 ton
FINLAND 12,185 ton	VADERLAND 12,018 ton

Kratka in udobna pot za potnike v Avstrijo, na Ogrsko, Slovensko, Hrvaško, in Galicijo, kajti med Antwerpom in imenovanimi deželami je dvojna direktna železniška zveza.

Posebno se še skrbi za udobnost potnikov medkrova. Trečji razred obstoji iz malih kabin za 2, 4, 6 in 8 potnikov.

Za nadaljne informacije, cene in vožne listke obrniti se je na

RED STAR LINE.

No. 9 Broadway, NEW YORK.	1264 "F" Street, N. W., WASHINGTON, D. C.	205 McDowell Ave., WINNIPEG, MANITOBA
84 State Street, BOSTON, MASS.	219 St. Charles Street, NEW ORLEANS, LA.	319 Geary Street, SAN FRANCISCO, CAL.
709 2nd Ave., SEATTLE, WASH.	90-86 Dearborn Street, CHICAGO, ILL.	121 St. 2nd Street, MINNEAPOLIS, MINN.
1519 Walnut Street, PHILADELPHIA PA.	509 Locust Street, ST. LOUIS, MO.	31 Hospital Street, BOSTON, MASS.

BOJAKI, NAROČAJTE SE NA "GLAS NARODA", NAJVEČJI IN NAJČENEJŠI DNEVNIK!